

Online- och webbnyheter

Nr 2005:4 2005-10-06

Nyhetsbrevet produceras på uppdrag av Svensk förening för informationsspecialister. Syftet är att hålla läsarna à jour med online-/webbranschen vad gäller information för yrkesmässig användning. Det är avgränsat på i princip samma sätt som Electronic Information Report (EIR), EContent (EC), Information Today (IT), NewsBreaks, Information World Review (IWR) och Online. De nämnda tillhör också de viktigaste källorna vad gäller internationella nyheter. Beträffande Sverige hämtas nyheter av relevans från Computer Sweden (CS), DN, Dagens Media, Ny teknik (NT) m fl.

Jag inleder med att berätta om Open Content Alliance (OCA); det gick nästan inte att undvika. OCA, som lanserades i början på veckan (3/10), är ett globalt konsortium med Yahoo! i spetsen som utmanar Google Print med ett massivt digitaliseringsprojekt. (Det är fö intressant att notera hur Google från att ha varit en riktig "gullgosse" snabbt har rasat i popularitet. För att citera en röst i Information Today Oct 2005: "Google is the new evil empire, because (it's) in such powerful position in terms of control. (It has) potential monopolistic control over access to information.")

Ja, det Google gör påverkar hela branschen, i stort som smått, det kan vi alla notera. Tex har Googles försäljning av aktier värda 30 miljarder kr nu i höst lett till vilda spekulationer om vad företaget kan tänkas komma att använda pengarna till. Det har spekulerats om köp av Reuters, ja till och med om AOL Time Warner, med rejäl påverkan på aktiekurserna som följd.

Brevet innehåller mer information om dessa förvärvsrykten, men förstås också om ett antal realiserade förvärv och samarbeten. Betr Sverige berättas bl a om Eniros köp av konkurrenten Findexa, om samgåendet mellan Pressens Bild och Scanpix, om att Ratos köp av Bonnier Affärsinformation och samgåendet med Infodata nu är definitivt, om att TietoEnator och Axiell startar samriskföretag i Finland och om att Retriever samarbetar med danska mediearkivet InfoMedia. Och så gör jag en liten översikt över näringslivswebbplatser, där nya Näringsliv24 blev startskottet för det "krig" som nu råder mellan (minst) fyra sådana - alla på jakt efter DI.se's skalp. Bara för att nämna en bråkdel av innehållet i detta alltför (?) "tjocka" (26 sidor) brev ...

Lars Klasén

Infodata

lars.klasen@infodata.se

1. Internationellt

1.1 Större digitaliseringsprojekt

Open Content Alliance med Yahoo! i spetsen utmanar Google Print

Ett globalt konsortium, Open Content Alliance (OCA), har bildats gemensamt av The Internet Archive, Yahoo!, Adobe, European Archive, HP, National Archives (UK), O'Reilly Media, Prelinger Archives, University of California och University of Toronto. Syftet med OCA är att ge fri tillgång till digitaliserad text och multimedial information från bibliotek, arkiv och förlag med fullt iakttagande av upphovsrätten. Informationen ska lagras permanent i The Internet Archive och allt innehåll ska vara sökbart och tillgängligt för nedladdning för alla.

Yahoo! kommer att indexera allt material, men det kommer även stå fritt för alla andra att göra det tillgängligt i sina sökmotorer. Även Google kan alltså indexera det. Upphovsrätten måste dock respekteras. Informationen vid OCAs webbplats kommer att vara i PDF eller andra vanliga format.

OCA inbjuder alla som vill att bistå med material. Förutsättningen för att få vara med är att man accepterar OCAs principer vad gäller upphovsrätt mm. Digitalisering kommer att utföras av The Internet Archive med stöd av Yahoo!. Med en ny teknik kan inscanningskostnaden bli så låg som 0.7 kr per sida, vilket ska jämföras med att inscanning av dokument för arkivändamål normalt kostar minst 100 kr per sida. (www.opencontentalliance.org)

(OCA 3/10 2005, Univ. Calif. 3/10 2005, NewsBreaks 3/10 2005, ShoreLines 3/10 2005)

Google har fryst projektet Google Print for Libraries.

Som en följd av den skarpa kritik som riktats från förlagshåll mot projektet Google Print for Libraries beslutade Google i augusti att tillfälligt frysa projektet. Förlagen, anförda av bl a The Association of American University Presses (AAUP, med 125 icke-vinstdrivande universitetsförlag som medlemmar), The Association of American Publishers (AAP) och brittiska Association of Learned and Professional Society Publishers (ALPSP) menar att digitaliseringen delvis är i strid mot upphovsrätten. Projektet kommer att återupptas i november, men då med tillämpning av nya principer som Google fortfarande håller på att ta fram. Enligt dessa kommer förlagen att ges möjlighet att motsätta sig digitalisering av utvalda böcker.

Google drog igång sitt projekt Google Print för Libraries i december förra året. Det går ut på att Google, i samarbete med ett antal stora bibliotek, bl a vid Harvard och Stanford, digitaliserar och gör miljontals böcker från deras samlingar sökbara i sin sökmotor. Google startade med äldre, icke upphovsrättsligt skyddat material. Inför projektets fortsättning med upphovsrättsligt skyddat material inledde man förhandlingar med förlagen som följd av deras kritik. Förhandlingarna bröt dock samman, varefter Google beslutade att stoppa projektet tillfälligt och nu meddelat sina ensidigt utfärdade principer. Google menar att man faktiskt har rätt att under principen om "fair use" nyttja upphovsrättsligt material. Man vill ändå "som en vänlig gest" ge förlagen möjlighet att motsätta sig digitalisering.

Förlagen är ändå inte nöjda med möjligheten på det sätt som Google vill ha det, dvs att förlagen blint ska tillstå Google listor över böcker de vill utesluta. De har ju i många fall inte fullständig ordning på vilka böcker de har upphovsrätten till, t ex betr sådana som inte längre trycks och/eller finns i lager. En faktor i sammanhanget är författarnas rättigheter. Därför menar förlagen att det är Google som ska begära lov exakt för de böcker de önskar digitalisera, inte tvärtom.

(CNET News.com 12/8 2005, ShoreLines 12/8 2005, NewsBreaks 15/8 2005, USA Today 15/8 2005, KnowledgeSpeak 4/7, 13/7, 30/8, 6/9 2005, IT Jul/Aug, Sept 2005, IWR Sept 2005)

Google Print går vidare med icke-engelskspråkiga böcker. Google ber nu europeiska bokförlag, i första skedet i Frankrike, Italien, Tyskland, Nederländerna och Spanien, att tillhandahålla sina böcker

för Google Print. Några har redan nappat. (ACTeN 28/9 2005). (Anm: Frågan är i vilken mån detta lugnar "den europeiska oron" för att den icke-anglosaxiska litteraturen ska bli bortglömd, manifesterad i franska nationalbibliotekets förslag om ett europeiskt initiativ för just sådan litteraturen/LK).

EU-kommissionär aviserar strategi och finansiering av ett europeiskt digitalt bibliotek. Viviane Reding, EU-kommissionär för Information Society and Media, föreslår att EUs medlemsländer tar fram en nationell plan för digitalisering av sitt kulturarv och att göra det tillgängligt online. Hon har som första steg tagit fram en aktionsplan omfattande tre delar: digitalisering, bevarande och åtkomst online, vilken informationsspecialister i EU nu ombeds kommentera senast den 20/1 2005. EU-kommissionen har avsatt 335 miljoner kr för projekt inom digitalisering och tillgängliggörande. (IWR 4/10 2005)

1.2 STM, e-tidskrifter, e-böcker, referensverk

Lyckosamt första (halv)år för SCOPUS. I juni hade Elseviers gigantiska databas SCOPUS fått över 500 kunder (varav de flesta finns bland de 3.000 kunderna till ScienceDirect). En av de senast tillkomna kunderna är JISC (Joint Information Systems Committee) med 60 anslutna universitet i UK. Antalet dokument i SCOPUS är nu över 28 miljoner dokument och täcker över 14.000 titlar från 4.000 förlag. Mellan en och en och en halv miljon dokument kommer att tillkomma årligen. En nyhet är "View on Web"-länkar, som länkar från referenser till fulltext på webben vad gäller avhandlingar, rapporter, standarder mm. SCOPUS är också integrerad med Elsevier MDLs CrossFire Commander, vilken medger sökning inom kemi inkl. möjlighet att växla "sömlöst" mellan text och grafisk struktur. (NewsBreaks 18/7 2005, KnowledgeSpeak 5/9 2005, Online Sept/Oct 2005, Library Journal 20/6 2005, EIR 19/9 2005, IWR Sept 2005)

Ovid och Elsevier samverkar kring nya databasen EMBiology. Den innehåller 4 miljoner referenser (250.000 nya/år) inom biovetenskap från 1980. EMBiology täcker från 2.800 tidskrifter, varav 1.800 inte ingår i EMBASE. Den är tillgänglig via Ovid. (Ovid 6/6 2005, IWR Jul/Aug 2005, IT Jul/Aug 2005)

Flertalet CSA-databaser vid Dialog också tillgängliga via pay-as-you-go. Flertalet av de drygt 30 databaser från CSA som Dialog har avtalat om att lägga upp är nu tillgängliga för sökning. Med några undantag (bl a Aqualine, CSA Aerospace & High Technology och METADEX) kan de förutom via fastprisavtal sökas via pay-as-you-go. Undantag görs dock för kunder från den akademiska sektorn - eftersom CSA vill att de nyttjar CSAs egna tjänster. (NewsBreaks 11/7 2005, EC Xtra 12/7 2005, Dialog 15/7 2005, EIR 18/8 2005)

DialogLink5 ger tillgång till sökning i 10 miljoner strukturer. Produkten ger möjlighet till samtidig sökning i 8 databaser, bland dem Beilstein Facts, Derwent Chemistry Resource, Pharmaprojects, Prous Drug Data Report och IMS R&D Focus. (Dialog Chemistry News Aug 2005)

Thomson Pharma har nu över 100 kunder. Tjänsten lanserades i januari. (PharmaLive 15/9 2005)

MetaPress webbplats i ny version ger tillgång till artiklar i 3.000 tidskrifter från 60 förlag. Sökning är gratis. Den som inte har abonnemang kan köpa funna artiklar styckevis. MetaPress är en division inom EBSCO. (EBSCO 27/9 2005)

EBSCO har startat databas om terrorism och säkerhetsfrågor. Den kallas International Security & Counter Terrorism Reference Center (ISCTRC) och ger tillgång till hundratals tidskrifter etc i fulltext, hundratusentals utvalda rapporter, artiklar mm samt faktasammanställningar. ISCTRC är tillgänglig via EBSCOhost. (NewsBreaks 29/8 2005)

ProQuest har lanserat databasen ProQuest Health Management. Den täcker 500 tidskrifter inom "the business end of the healthcare industry" i fulltext, som Hospital Topics, Health Care Financing Review, Journal of Hospital Marketing & Public Relations, samt 4.500 avhandlingar. (ProQuest)

ILOSearch från Informed Librarian Online innehåller nu över 36.000 dokument. De har samlats in sedan januari 2003 från över 300 tidskrifter, nyhetsbrev etc av relevans för bibliotekarier. (www.informedlibrarian.com) (EC Xtra 5/8 2005)

CrossRef har lanserat ett fritextgränssnitt för DOI-frågor. Sökning kan ske på bibliografiska uppgifter som författare, tidskriftstitel, artikeltitel. (www.crossref.org/guestquery) (CrossRef 16/8 2005, KnowledgeSpeak 29/8 2005, IWR 22/8 2005)

IEEE digitaliserar alla sina tidskrifter från starten. Institute of Electrical and Electronics Engineers, IEEE, har digitaliserat alla 12.000 artiklar från sitt "flaggskepp" Proceedings of the IEEE 1963-1987 och gjort dem tillgängliga i sin tjänst. Det var första steget i ett tvåårigt projekt som går ut på att digitalisera alla dess tidskrifter från deras start (dvs inte bara fr o m 1988 som nu). Man fortsatte med 15.000 artiklar från IEEE Electron Devices Society 1954-1987. Databasen innehåller f n 1.2 miljoner artiklar, standarder mm, merparten fr o m 1988. (EIR 18/7, 22/8 2005, Online Sept/Oct 2005)

ProQuest digitaliserar historiska brittiska tidskrifter. ProQuest ska digitalisera 6 miljoner sidor från brittiska periodika från och med 1600-talet till och med tidigt 1900-tal. Arkivet, benämnt British periodicals, öppnas i början på 2006 med 160 periodika. Två år senare ska det innehålla 500 st. (ProQuest 28/9 2005, KnowledgeSpeak 5/10 2005)

ProQuests MyiLibrary utvidgas med 2.000 e-böcker inom medicin. De kommer från Oxford Textbooks, Elsevier, Springer, Blackwell m fl. MyiLibrary ger tillgång till tiotusentals e-böcker inom STM från ca 30 förlag samt FN, IAEA m fl. (NewsBreaks 26/9 2005, MyiLibrary 30/9 2005, EC Xtra 30/9)

Reference.com utvidgar med Wikipedia. Drygt 700.000 av Wikipedias 1.5 miljoner artiklar är nu sökbara via Reference.com. Reference.com är integrerad med Lexico Publishing Groups andra webbplatser Dictionary.com och Thesaurus.com. (PR Newswire 15/9 2005)

The European Library ger nu tillgång till sökning i 11 miljoner poster i 9 nationella biblioteks-kataloger. Bidrar gör hittills Finland, Frankrike, Tyskland, Italien, Nederländerna, Portugal, Slovenien, Schweiz och UK. Ytterligare 34 länder är på gång, bland dem Sverige. (www.theeuropeanlibrary.org) (Informationsportalen 19/8 2005, The European Library 1/10 2005)

1.3 Samsökning

CSA i samarbete med MuseGlobal lanserar CSA MultiSearch för samsökning i multipla källor. Tjänsten ingår som en del i CSA Illumina och tillhandahåller konnektorer för över 2.000 "target sources". Bland "targets" finns webbservrar, Z39-50-servrar, XML-gateways, SQL-databaser m fl. CSA MultiSearch ger en ingång till många källor, vilka kan sökas via CSA Illuminas användargränssnitt via en "Google-liknande" sökruta. Sökresultatet presenteras med de "bästa" 10 (eller vad man nu väljer) träffarna från varje "target" överst. CSA MultiSearch är en ASP-lösning och kräver ingen egen server-installation. Prissättningen baseras på antalet "konnektorer". Minimum är 20 st, vilket kostar ca 55.000 kr/år (eller lägre vid flerårskontrakt). MuseGlobal tillhandahåller totalt 3.400 "target sources", av vilka CSA valt de man anser mest lämpliga. MuseGlobal förser också Ovid (SearchSolver), Sirsi, Endeavor m fl med sin lösning för samsökning. Bland konkurrenterna finns MetaLib (ExLibris), WebFeat, ZPORTAL (Fretwell-Downing) m fl. (NewsBreaks 5/7 2005, IT Sept 2005, Online Sept/Oct 2005)

Fler sökmotorer följer i spåren på Yahoo! Search Subscriptions för sökning i betaltjänster - och betaltjänsterna hänger på. I somras började Yahoo! indexera information från ett antal betaltjänster. (Online- och webbnyheter 2005:3, 2005-06-30). Sedan dess har LexisNexis och Factiva tillkommit.

Thomson Gale följer inom kort. Samtidigt har flera andra sökmotorer dragit igång liknande satsningar. T ex inkluderar nu Groxis träffar från EBSCO Information Services och IEEE (vilket är gratis i de första sex månaderna men därefter kommer att avgiftsbeläggas). En annan som satsar på betalinformation är Mamma.com (information från WebMD, Medline Plus, HealthAtoZ m fl). Google är på gång. Betaltjänsterna å sin sida hänger nu på för att inte hamna vid sidan om. Så ska t ex Alacra se till att få sin information sökbar via olika sökmotorer. Och Thomsons AccessMyLibrary.com är specifikt inriktad på att göra information från Thomson Gale sökbar i sökmotorer. (EIR 18/7, 8/8, 5/9 2005, NewsBreaks 27/6 2005, EC Jul/Aug 2005, IT Jul/Aug 2005, Online Sept/Oct 2005)

Inxight lanserar funktion för samsökning i externa och interna källor. Inxights nya SmartDiscovery Awareness Server 5.2 är förberedd för att söka i och bevaka mer än 600 externa källor, bl a sökmotorer, databaser (med information bl a om patent och företag), webbplatser som CNET och MSN Search, onlinetjänster som LexisNexis och Dialog, m fl. (NewsBreaks 29/9 2005)

1.4 Affärs-, nyhets-, företags- och rättsinformation

Alacra lanserar Alacra Store, en "e-handel för information". I augusti startade Alacra en betaversion av Alacra Store, en tjänst som ger tillgång till information från 30 av dess ca 100 databaser på pay-per-view-basis. Det rör sig om företagsprofiler, kreditrapporter, marknadsrapporter, nyheter mm från CreditSights, Datamonitor, D&B, EIU, Freedonia, Snapdata, Thomson Financial m fl. Hundratusentals företag täcks. Vissa marknadsrapporter kan köpas sidvis. Efter att betalning skett via kreditkort finns informationen tillgänglig för nedladdning under 24 timmar.

Analytikern John Blossom anser att Alacra Store innehåller information väl jämförbar med den som finns hos LexisNexis och Factiva. Information Today's Paula Hane menar att trots att tjänsten riktar sig till "slutanvändare" så är den nog bäst lämpad för informationsspecialister. Hur ska en slutanvändare reagera när han laddat ner en nyhetsartikel för 80 kr och senare upptäcka att den finns gratis på webben (LexisNexis tar ca 25 kr)? Och hur ska en slutanvändare kunna gissa sig till värdet av t ex en marknadsrapport på 599 sidor som heter "Powder Metallurgy - Executive Summary - Global Industry Analysts Markets Overview" när inte ens ett abstract presenteras. Priset för just denna är 180.000 kr (!) - men den kan också köpas för sidvis för 300 kr per sida (!).

Alacra säger nu som svar på kritiken att man kommer att förbättra tjänsten i detta avseende (dvs komplettera med mer information). TftTRs Karen Blakeman anser Alacra Store utmärkt när man har behov av att snabbt ta fram kortfattad information om ett företag. Visserligen anser hon Alacra Store dyrare än Dialog och Sky minder men å andra sidan mer lättanvänd och snabb. (EContent Sept 2005, EC Xtra 17/7 2005, NewsBreaks 22/8 2005, TftTR Jul/Aug 2005, EIR 5/9 2005)

Hoover's laddar för expansion. Man började med en nylansering av sin gratis webbplats, som nu förses med flera av de avancerade funktioner som finns i Hoover's betaltjänster. Den förses därtill med tidigare avgiftsbelagda uppgifter för ett urval större företag. Åtgärderna är avsedda att locka nya användare till betaltjänsterna. Så i september gjorde man en radikal utökning av sitt innehåll i och med en tiofaldig ökning av s k "family trees" till 500.000. Dess Family Tree Viewer (dvs vem som äger vem) täcker nu över 3.9 miljoner företag runt om i världen. Antalet kanadensiska företag i dess databas utökades till 1.2 miljoner, antalet UK-företag fördubblades till 2.2 miljoner och antalet icke-USA/Kanada/UK-företag tredubblades till 290.000. (EIR 18/7, 19/9 2005, EC Xtra 8/7, 9/9 2005, NewsBreaks 11/7, 12/9 2005)

Factiva utvidgar med information från D&B. Det rör sig om uppgifter om 400.000 företag i UK (med omsättning över 7 miljoner kr eller minst 25 anställda) och 1.4 miljoner befattningshavare. Den görs tillgänglig i Factivas tjänster SalesWorksSM och Companies & ExecutivesSM. (EIR 25/7 2005, EC Xtra 15/7 2005, PRWeb 13/7 2005)

Factiva utvidgar samarbetet med LexisNexis. Factiva förser LexisNexis med 257 publikationer i fulltext och 433 som täcks i form av abstracts, vilka görs tillgängliga via lexis.com. (EIR 18/7 2005)

LexisNexis Accurint Business öppnar webbplats för företagsuppgifter pay-as-you-go. Det rör sig en "förenklad" version av abonnemangstjänsten Accurint (som drivs av Accurint, som LexisNexis köpte tillsammans med Seisint 2004). Profil, kreditinformation, ekonomiska fakta (från D&B) mm om "miljontals" företag (USA) kan här köpas för 15-30 kr med kreditkort. (NewsBreaks 26/9 2005)

LexisNexis Butterworths har lanserat en ny tjänst för rättsinformation i UK. Förutom hundratala UK-rättskällor ger den tillgång till nyheter från 12.000 nyhetskällor från 100 länder. (EIR 29/8 2005)

LexisNexis har lanserat en kinesisk rättsinformationstjänst. Den ger tillgång till 165.000 kinesiska lagar och regler och riktar sig till inhemska och internationella företag i Kina. (EIR 18/7 2005)

LexisNexis nya tjänst CopyGuard upptäcker plagiat. Tjänsten, som har utvecklats tillsammans av LexisNexis och iParadigms, baseras en matchning av misstänkta texter med LexisNexis 6.1 miljarder dokument och ett stort antal webbsidor som iParadigm samlat in under 5 år. (EIR 29/8 2005, NewsBreaks 29/8 2005; EC Xtra 23/8 2005)

LexisNexis först bland "de stora" med sökning av TV-program. LexisNexis samarbetar med TV-sökningsföretaget Critical Mention för att erbjuda sökning i och bevakning av TV-program i sin pay-as-you-go-tjänst AlaCarte. Critical Mention har en tjänst som informerar dess 275 kunder varje gång dess företagsnamn, produkter, tjänster eller konkurrenter nämns i inslag i TV. (EIR 8/8 2005, NewsBreaks 8/8 2005, EContent 2/8 2005, IWR Sept 2005, IT Sept 2005)

Affärsinformation via podcasts. FinancialContent har lanserat en betaversion av en ny tjänst, StreetIQ.com, som tillhandahåller MP3-filer med affärsnyheter, marknadsinformation, investeraranalyser mm hämtat från Internet. (EIR 15/8 2005)

BvDs nya databas ORIANA ger uppgifter om 85.000 företag i Asien-Stillahavsregionen. ORIANA, som nyligen lanserades på CD-ROM, kommer snart i en Internetversion. Den innehåller beskrivningar, uppgifter om ägarskap och ekonomiska uppgifter om företagen. (Bureau van Dijk 23/5 2005)

KnowledgeSpeak nytt dagligt nyhetsbrev inom området STM, online mm. Det är gratis och ges ut av informations- och undersökningsföretaget Scope e-Knowledge Center. (EC Xtra 29/7 2005, Scope 26/7 2005)

1.5 Vortaler (branschportaler)

GlobalSpec utvidgar The Engineering Web. Bland nya samarbetspartners ingår IEEE, Knovel och John Wiley. The Engineering Web ger nu tillgång till 200 miljoner webbsidor. IEEE tillhandahåller över 1 miljon dokument inom teknik (från dess 120 tidskrifter) och Knovel 700 referensverk. (KnowledgeSpeak 29/9 2005, EC Xtra 30/9 2005, Business Wire 27/9 2005)

KnowledgeStorm lanserar sökmotorn KnowIT för teknikinformation. KnowIT är en av 150 producenter av teknikrelaterad information i nätverket KnowledgeStorm Network vars webbplatser genomsöks av KnowledgeStorms robot. (NewsBreaks 22/8 2005)

ICISnews en ny nyhetstjänst för kemi- och oljebranschen. Den drivs av ICIS, ett företag inom Reed Business Information, och förser med information dygnet runt av reportrar i London, New York, Houston, Moskva, Singapore, Shanghai, Buenos Aires m fl. ICISnews ger därtill tillgång till arkiv, analyser mm. Den ersätter CNISservice (Chemical News and Intelligence). (www.icis.news.com) (NewsBreaks 19/9 2005)

JODI ska lansera "oljedatabasen " JODI World Database. Bakom JODI (Joint Oil Data Initiative) står EUROSTAT, UNSD (United Nations Statistical Division), IAEA, OPEC m fl. Databasen är under utveckling och ska startas i slutet av året. (www.oil-data-transparency.org) (KnowledgeSpeak 29/9 2005)

1.6 "Reputation management"

Factiva lanserar Factiva Insight för att mäta genomslaget i media. Sex månader efter att Factiva köpt företaget 2B Reputation Management lanserar man tjänsten Factiva Insight: Reputation Intelligence, en tjänst för s k "reputation management". Tjänsten erbjuder kunderna möjlighet att se genomslaget i media för dess egna varumärken och produkter. Det åstadkoms genom att Factiva Insight samlar in information från webben mm, formaterar den till XML, märker upp den och därefter låter den analyseras av 2Bs analysverktyg. Resultatet presenteras i form av diagram och grafer som visar hur det egna företaget och konkurrenterna påverkar marknaden - och trender som kunderna kanske inte är medvetna om. Factiva Insight: Reputation Intelligence kostar från 170.000 kr per år.

Factiva framhåller främst Factiva Insights möjlighet att följa tusentals bloggar, diskussionsgrupper mm som drivs av konsumenter; vilket åstadkoms via ett samarbete med Intelliseek (som samlar information från 4, eller potentiellt 14.9, miljoner "källor" på webben. Detta var en uppgift ursprungligen tänkt för FAST, men det blev alltså Intelliseek). (Anm: Factiva avsåg ursprungligen att lansera en "reputation-tjänst" till sommaren 2004. Den skulle baseras på ett "intelligent" system som utvecklades tillsammans med IBM och som nyttjade dess IBM WebFountain. Factiva avbröt emellertid detta samarbete förra hösten eftersom utvecklingsarbetet blev alltför kostsamt. /LK). (EIR 15/8 2005, EC Xtra 5/8 2005, KMWorld 15/8 2005, NewsBreaks 15/8 2005)

... och LexisNexis lanserar LexisNexis MarketImpact. Tjänsten har utvecklats tillsammans med Biz360, ett företag som man inledde samarbete med 2004. LexisNexis bidrar med information (20.000 "källor" i form av tidningar, tidskrifter, nyhetsbyråer etc) och Biz360 med teknik (i form av dess "intelligence application" Market360) för analyserna. Likheten med Factiva och 2B Group är uppenbar, dock med den skillnaden att Factiva äger 2B. Nu väntar man bara på att även Dialog ska lansera en motsvarande tjänst. (EIR 5/9 2005, NewsBreaks 6/9 2005, EC Xtra 30/8 2005, KMWorld 31/8 2005)

Även PR Newswire hoppar på tåget: lanserar tjänst för att mäta genomslaget i media. PR Newswire sällar sig nu till skaran av företag som driver tjänster för s k "reputation management", dvs analys av genomslaget för det egna varumärket och dess produkter i media, i och med sin nya MediaSense. Liknande tjänster startades tidigare i år av såväl LexisNexis (tillsammans med Cymfony och Biz360) som Factiva. En annan konkurrent är mediebevakaren CyberAlert. PR Newswire annonserade nyligen att man ska intensifiera marknadsföringen av sina tjänster i Norden. (EIR 4/7, 25/7 2005)

1.7 Vetenskaplig publicering, Open Access, mm

National Institutes of Health (NIH) nonchalerar protesterna från American Chemical Society (ACS). NIH har hittills vägrat att gå med på någon uppgörelse med ACS betr principer för respektive organisations databaser (PubChem resp CAS Registry). Detta trots att kommittéer tillsatta av representanthuset och senaten har uppmanat NIH att avgränsa PubChem på ett sådant sätt att onödig dubbelring och konkurrens med privata alternativ undviks. Tvärtom har PubChem trots NIHs försäkringar om att man koncentrerar sig på biomedicin utökat antalet kemiska föreningar från 600.000 till 3 miljoner, de flesta, enligt ACS, utan biomedicinsk relevans. ACS har i sina försök till uppgörelse erbjudit sig att utan kostnad bygga och underhålla en databas åt NIH, vilken ska innehålla sådan biomedicinsk information man ändå samlar in - allt för att undvika dubbelarbete. Upp till 15 personer ställs till NIHs förfogande för detta; vilket enligt ACS är värt 75 miljoner kr under 5 år. Men detta NIH har sagt nej till. ACS hoppas fortfarande på att man ska kunna nå en överenskommelse. (IWR Jul/Aug ACS 23/8 2005)

Förlagsorganisationer uttrycker kritik mot Research Council UKs (RCUK) OA-policy. I somras föreslog RCUK, den organisation som fördelar de statliga forskningsmedlen i UK, att resultaten av all statsstödd forskning med anslag som beviljas efter den 1 oktober ska göras tillgängliga på Internet via uppläggning i öppna arkiv och utan embargoperiod. Brittiska Association of Learned and Professional Society Publishers (ALPSP) kritiserade förslaget i det man menade att ett genomförande gör att biblioteken säger upp sina tidskriftsprenumerationer, vilket i sin tur leder till sämre intäkter för förlagen - och att tidskrifter läggs ner.

ALPSPs kritik fick i sin tur skarpt mothugg från en grupp professorer, bland dem Tim Berners-Lee, Stevan Harnad och Charles Oppenheimer som uppmanade RCUK att genast göra verklighet av sitt förslag men också att ta initiativ till en samverkan mellan OA-arkiv och förlag i syfte att få maximal nytta av brittisk forskning. ALPSPs initiativ hade innan dess fått stöd av en annan förlagsorganisation, nämligen nederländska International Association of Scientific, Technical and Medical Publishers (STM), som kallade RCUKs OA-policy "ovetenskaplig". Man menade att OA-arkiv inte ökat tillgången till forskning på ett sådant sätt att det motiverar kostnaden för dessa jämfört med traditionell publicering. Fö är det inte bevisat att OA leder till bättre kvalitet. (openaccess.eprints.org 21/8 2005, KnowledgeSpeak 31/8, 2/9, 5/9 2005, ACTeN 31/8 2005, ScieCom 2/9 2005, IWR Sept 2005)

Peer-review ifrågasatt efter studie. Professor John Ionnidis har utrett den vetenskapliga kvaliteten hos ett antal artiklar i vetenskapliga tidskrifter publicerade 1990-2003. Utredningen, som publicerats i Journal of the American Medical Association (JAMA), visar att 34 % av de studier som redovisades i artiklarna senare har ifrågasatts. Därmed har frågan väckts om man verkligen kan lita på dagens peer-review, som ju normalt utförs av experter som inte får betalt och vars namn eller synpunkter hemlighålls. Kanske borde en ändring komma till stånd? (KnowledgeSpeak 19/8 2005)

Jan Velterop går till Springer. OA-förespråkaren Jan Velterop, som lämnade BioMedCentral i våras, har tillträtt en nyinrättad befattning vid Springer som chef för dess projekt Open Choice. Han rapporterar direkt till Derk Hank. Open Choice startades i juli 2004 och ger författare möjlighet att mot en avgift om 23.000 kr låta sina artiklar publiceras på nätet för gratis åtkomst. Open Choice kan nyttjas för artiklar i alla Springers 1.250 tidskrifter, vilka samtliga finns tillgängliga via onlinetjänsten SpringerLink. (EIR 22/8 2005, KnowledgeSpeak 18/8 2005, IWR Sept 2005)

Stevan Harnad: "UK nyttiggör inte sin forskning fullt ut - förlorar 20 miljarder kr per år". Brittisk forskning får 50 miljarder kr i anslag och genererar 130.000 artiklar per år, enligt OA-"profeten" Stevan Harnad. Men detta nyttiggörs inte fullt ut. OA och egenarkivering skulle leda till större nytta, motsvarande 20 miljarder kr per år, menar han. (KnowledgeSpeak 16/9 2005)

OECD uppmanar till statliga insatser för ökad tillgång till resultaten från offentligt finansierad forskning. Det gör man i en färsk rapport om vetenskaplig publicering. OECD menar att det skulle ge bättre avkastning på investeringarna. (IRN Oct 2005, ScieCom 27/9 2005, KnowledgeSpeak 26/9 2005)

Asien större än USA om 6-7 år vad gäller antal vetenskapliga publikationer - i alla fall om den nuvarande trenden håller i sig. Asien svarade 2004 för 25 % den globala produktionen av vetenskapliga publikationer. 1990 var andelen bara 16 %. Europa är fn störst med andelen 38 %. Detta enligt en studie publicerad av Thomson Scientific. (KnowledgeSpeak 27/7 2005)

Thomson Scientific utvecklar ny tjänst för analys av tidskriftsanvändning. Tjänsten syftar till att ge ett universitet en klar bild över tidskriftsanvändningen och de egna forskarnas internationella betydelse. Det åstadkoms genom att relatera tidskriftsanvändningen till egna publiceringsaktiviteten och hur citeringar sker. Utvecklingen sker i samarbete med universitetsbibliotek (Drexel University, Dartmouth College, University of Chicago m fl). (Thomson Scientific 6/7 2005)

Jaques Chirac utlovar stöd till franskt-tysk samarbete kring europeisk sökmotor. Frankrikes president Jaques Chirac har lovat statliga lån till en europeisk sökmotor för att möta dominansen från den anglosaxiska världen, representerad av bl a Yahoo! och Google. Utvecklingen ska göras av Thomson i Frankrike och Deutsche Telekom. (Internetbrus 31/8 2005)

1.8 Legalt

Författare stämmer Google för brott mot upphovsrätten. Tre författare har stämt Google för brott mot upphovsrätten i samband med Google Print for Libraries. Det gör de mot bakgrund av att biblioteket vid University of Michigan, som medverkar i Googles projekt, har en eller flera böcker av var och en av författarna i sina samlingar. Bakom stämningen står också den amerikanska författarorganisationen Authors Guild, som representerar 8.000 författare. I stämningen sägs att de aktuella böckerna "inte har licensierats för kommersiell användning". (ShoreLines 19/9 2005, Informationsportalen 22/9 2005, KnowledgeSpeak 23/9 2005, ACTeN 28/9 2005, CS 23/9 2005, NT 28/9 2005)

Internet Archive stäms för upphovsrättsbrott för sparade webbsidor. Det rör webbsidor hämtade från Healthcare Advocats webbplats. Eftersom webbplatsen var försedd med en robots.txt-fil som angav att den inte skulle indexeras av sökmotorer menade Healthcare Advocats att det var fel av Internet Archive att hämta och spara dess sidor. Stämningen lär misslyckas eftersom det är frivilligt att åtylda robots.txt-filer. (Internetbrus 17/7 2005, ShoreLines 18/7 2005)

OK för israeliska AllJobs att samla annonser från andra webbplatser. Den israeliska webbplatsen AllJobs.co.il samlar och lägger upp jobbannonser som man samlar in från andra webbplatser, bl a den som drivs av Ma'ariv, en av Israels största tidningar. Detta ansåg Ma'ariv olagligt och stämde därför företaget bakom AllJobs. Men AllJobs fick rätt i första instans. Ärendet går nu vidare till Israels högsta domstol. (IWR Jul/Aug 2005)

OK för kreditkortsföretag att hålla tyst om personuppgiftsstölder. Det har en domstol i Kalifornien beslutat. Bakgrunden är att kunder och försäljare stämt Visa, Mastercard och Cardsystems Solutions efter ett intrång som gav bedragare tillgång till uppgifter om 40 miljoner kreditkortsinnehavare. Uppgifter om uppskattningsvis 200.000 personer har också laddats ner. Domstolen beslutade att kortföretagen bara behövde meddela bankerna. Gartner tror nu att utslaget kommer att ha en negativ effekt på användningen av kreditkort för betalning på nätet. (CS 28/9 2005)

Domstol i Australien: Användare av Kazaa bryter mot upphovsrätten. En federal domstol i Australien har dömt Sharman Networks, företaget bakom Kazaa, för intrång i upphovsrätten. Företaget får nu två månader på sig att modifiera programvaran så att den omöjliggör användning av Kazaa för fil-delning av upphovsrättsskyddat material. (CS 7/9 2005)

Europaparlamentet röstade nej till EU:s direktiv om patent på mjukvaror. Av 680 röster var 648 mot förslaget. Därmed ligger nuvarande situation fast. Kommissionen ska nu utreda ett nytt lagförslag. (ACTeN 6/7 2005, ScieCom 6/7 2005, DN 7/7 2005, Mail-IT sommaren 2005, CS 29/7 2005)

EU-parlamentet röstade ännu en gång nej till trafikdatalagring. Förslaget från EU-kommissionen som röstades ner innebar att mobil- och fast telefontrafik skulle lagras i ett år och Internettrafik i 6 månader. EU-kommissionen lär dock komma tillbaka med förslaget i ny skepnad. (Telekom idag 28/9 2005, AB 3/10 2005)

Yahoo! försvarar agerandet som ledde till att kinesisk journalist fick tio års fängelse. I samband med 15-årsdagen av massakern på Himmelska fridens torg skickade den kinesiske journalisten Shi Tao ett e-mail till redaktören för en New York-baserad webbplats där han kommenterade de kinesiska myndigheternas säkerhetsåtgärder inför dagen. Yahoo! hjälpte de kinesiska myndigheterna att spåra och lämna ut e-målet, vars innehåll därefter användes som bevis för att Shi Tao lämnat ut "statshem-

ligheter". Det ledde till att han dömdes till tio års fängelse. Yahoo! försvarar sig med att man liksom alla andra företag måste se till att den lokala verksamheten följer lokala lagar och regler.

DN skriver fö den 29/9 om hur Kina nu skärper kontrollen av Internet: "... vad som publiceras måste vara i nationens intresse. Nyheterna får inte skada nationens säkerhet. inte skapa sammanslutningar, starta demonstrationer eller störa den sociala ordningen. ... För statliga medier som redan kontrolleras blir det ingen skillnad. För organisationer utanför mediebranschen blir det endast tillåtet att kopiera redan publicerade och godkända nyheter från statliga medier. ... bloggare och deltagare i cahttrum (tvingas) att använda riktiga namn. Och onlinediskussioner på universiteten begränsas till studenter-na." Bedömare tror att även textmeddelanden per mobiltelefon kommer att börja kontrolleras. (Metro 8/9 2005, CS 9/9, 12/9 2005, Internetbrus 9/9 2005, DN 9/9, 29/9 2005)

1.9 Förvärv och samverkan

Thomson West förvärvar Global Securities Information, GSI. GSIs flaggskepp är LIVEDGAR, som tillhandahåller ekonomisk information om USA-företag. GSI kommer nu att inordnas i Thomson West, vars produktutbud därmed utvidgas med ännu mer "icke-juridisk" information som kan vara av intresse för jurister. GSIs kontor i Washington kommer att behållas. GSI har 147 anställda. (EIR 1/8 2005, NewsBreaks 25/7 2005, Livedgar.com 24/9 2005, Online Sept/Oct 2005)

MarketResearch.com har förvärvat konkurrentent MindBranch. MindBranch, som startades 1992, kompletterar MarketResearch i och med att man har bättre täckning inom vissa områden, bl a telekom och teknik, och ett bra fotfäste i Asien och StillaHavsregionen. MarketResearch.com ger tillgång till marknadsrapporter från över 350 analysföretag m fl. Företaget har sin bakgrund i FIND/SVP (1998/99) och öppnade sitt första europeiska kontor 2004 (i London). Förutom via sin egen tjänst (som nyttjar en sökmotor från Verity är dess databas och rapporter tillgängliga via bl a ProQuest, Amazon.com, Hoover's, Alacra och Factiva. (EIR 22/7 2005, MarketResearch.com 24/9 2005, EC Xtra 15/7 2005, TftTR June 2005)

NorthernLight lever vidare - gör nya förvärv. Nu har man köpt TechTarget, vars produkt Analyst Direct ger samlad tillgång till marknadsrapporter inom IT, och Analyst Views, som samlar och erbjuder sökning i referenser till rapporter från 300 marknadsanalyföretag inom IT. (EIR 22/8 2005, EC Xtra 12/8 2005, NewsBreaks 15/8 2005)

Questel-Orbit har förvärvat DigiPat. DigiPat är ett USA-företag inriktat på att tillhandahålla patent och varumärkesdokument i olika format samt att göra patentutredningar. Ett annat förvärv är Edital, ett företag i Bryssel verksamt inom patentområdet. (EC Xtra 12/8 2005, NewsBreaks 8/8, 26/9 2005, IT Sept 2005)

VNU köper IMS Health för 53 miljarder kr - och kanske säljer sin Business Media för 9 miljarder kr. IMS Health är holländska VNUs största förvärv sedan köpet av ACNielsen 2001. IMS Health arbetar med information för marknadsföring och omsatte drygt 3 miljarder kr första kvartalet. Efter förvärvet kommer VNU att omsätta 42 miljarder kr. I början på oktober ryktas det att VNU överväger att sälja sin verksamhet Business Media för i storleksordningen 9 miljarder kr. Bland tänkbara köpare nämns Reed Elsevier och finansinstitut. (EIR 18/7 2005, AP 11/7 2005, Online Sept/Oct 2005, KnowledgeSpeak 3/10 2005)

Yahoo! köper 40 % av kinesiska auktionswebbplatsen Alibaba för 7.5 miljarder kr. (CS 12/8 2005)

Mamma.com är på gång att förvärva Copernic. (EC Xtra 23/8 2005)

Vem köper Moreover? Moreover ska säljas men köparen hålls ännu hemlig. (EIR 30/9 2005)

ValueAct fortsätter att jaga Acxiom trots nobben. I juni bjöd ValueAct 15 miljarder kr för Acxiom. Detta sade emellertid Acxioms styrelse nej till. Men ValueAct har inte gett upp. (EIR 1/8, 19/9 2005)

InfoUSA ökade omsättningen med 12 % andra kvartalet till 700 miljoner kr; sade nej till bud från Gupta. Prognosen för hela 2005 års omsättning är 2.9 miljarder kr. Vinsten ökade med 17 % till 90 miljoner kr. Resultatet belastas av köpet av OneSource tidigare i år. InfoUSAs styrelsen har nu också långt om länge beslutat att säga nej till ett bud från Gupta om att köpa företaget för ca 5 miljarder kr. Gupta, som äger 37.5 % av InfoUSA, beklagar detta eftersom man anser att det krävs rejäla investeringar för InfoUSA om man ska kunna matcha sina större konkurrenter. (EIR 25/7 2005)

1.10 Rykten om förvärv och samverkan

Allians mellan AOL och Microsoft? Eller ska Google köpa AOL? Eller ...? Google drog nyligen in 30 miljarder kr genom att sälja 14 miljoner nya aktier i företaget. Nu spekuleras det vilt om vad de kan tänkas använda pengarna till. Ja, det har till och med spekulerats om ett köp av AOL Time Warner - detta som ett resultat av de samtal som i mitten av september sades pågå om en samverkan mellan Microsoft och AOL. En sådan samverkan skulle innebära att AOL lämnar Googles sökmotor till förmån för Microsofts, vilket skulle innebära en rejäl förlust för Google. Det bedömare mest tror på är emellertid ökade satsningar på Kina. Ett nästan givet objekt där är kinesiska sökmotorn Baidu, kallad "en kinesisk Google", vilken Google redan har en andel i. Baidu omsätter visserligen så lite som knappt 300 miljoner kr, men potentialen anses enorm med tanke på den snabba tillväxten av Internet-användare i Kina. (Bloomberg.com 15/9, SilconValley.com 16/9 2005, ZDNet 19/9 2005, IT Oct 2005, CS 19/8, 22/8, 29/8, 19/9, 30/9, NT 28/9 2005)

Är Dow Jones på väg att bli uppköpt? Finanstidningen The Business rapporterade i augusti att Dow Jones fått uppköpsinbiter från aktörer som News Corp., The New York Times och Gannet. Det ledde till att aktien gick upp - bara för att falla igen efter att ägarna förklarat att de inte hade för avsikt att sälja. Men man vet aldrig. Dow Jones har inte lyckats återhämta sig i samma takt som konkurrenterna The Washington Post och New York Times. (EIR 5/9 2005)

Är Reuters till salu? Är Google intresserad? I mitten av september kom sådana rykten i svang. Det var så pass att kursen för Reuters aktier steg på Londonbörsen. Bakom låg förstås Reuters skraltiga ekonomi i kombination med spekulationerna kring vad Google egentligen ska göra av allt sitt kapital. (Guardian 7/9 2005, EIR 19/9 2005)

1.11 Större förvärv i närliggande branscher

Programjätten Bea köper portalleverantören Plumtree för 1.5 miljarder kr. Bea ligger med marknadsandelen 13.8 % tvåa på den globala portalmarknaden och Plumtree femma med 7 %. Affären gör att Bea nästan är ikapp ettan IBM, som har 24.8 %. (CS 24/8 2005, KMWorld 24/8 2005)

Oracle köper affärssystemsföretaget Siebel Systems för 27 miljarder kr. Affären innebär att Oracle blir världens största aktör inom affärssystem. (CS 14/9, 21/9 2005)

E-handelsföretaget eBay köper Internettelefoniföretaget Skype för 20 miljarder kr. Skypes grundare och vd är svensken Niklas Zennström. Zennström ligger också bakom fildelningstjänsten Kazaa (som såldes 2002). Skype, vars programvara gör det möjligt att telefonera avgiftsfritt över Internet, har på bara tre år fått 54 miljoner registrerade användare i 225 länder. Genom köpet av Skype hoppas eBay kunna förenkla och förbättra kommunikationen mellan köpare och säljare i sin e-handelsverksamhet. Både Microsoft och Yahoo! har först diskussioner med Skype. (DN 13/9, 14/9, 17/9 2005, NT 14/9 2005, CS 14/9, 28/9 2005)

1.12 Aktörer

Dialogs delning på väg att realiseras - affärsinformationen och dess kunder migreras till Thomson Business Intelligence.

I januari delades Thomson Dialog i två delar. Den ena delen, Dialog DataStar (bestående av "gamla" Dialog och DataStar), placerades i Thomsons affärsområde Scientific & Healthcare, medan den andra delen, då benämnd Dialog NewsEdge, bestående av Dialogs produkter inom affärsinformation, blev kvar i Thomsons affärsområde Legal & Regulatory. (Det här framgick också av Online- och webbnyheter 2005:1, 2005-02-08)

I somras började annonser för en ny tjänst benämnd Thomson Business Intelligence att dyka upp utan att några detaljer om innehållet fanns att tillgå (i alla fall inte på webben). Nu i september har emellertid täckelset fallit. Thomson Business Intelligence (TBI) samlar en rad tjänster från Dialog med affärsinformation. De är indelade i tre grupper: Market Research, Broker Research och News Research. Market Research är f d Profound och tillhandahåller 250.000 rapporter (företag, marknader etc) från 170 producenter. Broker Research är f d Dialog Intelliscope och tillhandahåller bl a 2 miljoner analytiskerrapporter från Thomson Financials Investext och First Call. News Research är f d NewsEdge och NewsRoom och ger tillgång till 100 miljoner artiklar från 11.000 källor. Till detta kommer Breaking News som tillhandahåller nyheter löpande.

Dialog håller nu på att migrera relevanta kunder till TBI, dit givetvis också nya kunder inriktade på affärsinformation förs. (Anm: Till och med 21 september hade TBI fått 5 nya kunder i Sverige. /LK). Därmed kan "gamla" Dialog, dvs Dialog DataStar, koncentrera sig på information inom STM, med EI Compendex, Inspec, Pascal, NTIS, CSAs databaser, patentdatabaser, etc. Men även affärsinformationskällor finns att tillgå, t ex Newsroom, PROMT och Gale Trade & Industry.

Den främsta orsaken till Dialogs delning är, enligt EIRs analytiker, att man förlorat mark till såväl LexisNexis och Factiva som till en rad småaktörer vad gäller affärsinformation. (Thomson Dialog, EIR 4/7, 26/9 2005, Dialog Update 21/9 2005)

Thomson ökade 10 % andra kvartalet jämfört med föregående år. Av omsättningen, 15.4 miljarder kr, härrörde 6.5 från Legal & Regulatory (där Westlaw, Checkpoint och FindLaw bidrog mest till ökningen, 7.8 %), 3.5 från Learning, 3.5 från Financial och 1.9 från Scientific & Healthcare (där ISI Web of Science och Micromedix bidrog mest till ökningen, 13.4 %). (EIR 8/8 2005, Knowledgespeak 4/8 2005)

Reed Elsevier ökade med 6 % första halvåret. LexisNexis ökade mest. Av omsättningen, totalt 32 miljarder kr (ökning med 6 % jämfört med 2004), härrörde 9 miljarder kr från LexisNexis (ökning med 13 %), 8.5 miljarder kr från Elsevier (med divisionerna Science & Technology och Health Sciences), 8.9 miljarder kr från Business och 4.9 miljarder kr från Harcourt. För helåret 2005 tror Elsevier på 7 % ökning (helåret 2004: 3%). 27 % av Reed Elseviers samlade omsättning härrör nu från "online", vilket på årsbasis innebär ca 18 miljarder kr. För 2010 förutspås att online-omsättningen är dubbelt så stor, ca 37 miljarder kr. (EIR 15/8 2005, Knowledgespeak 1/8, 15/8 2005)

Dow Jones vinst minskade med 31 % andra kvartalet - men omsättningen ökade med 3.7 %.

Den minskade vinsten (300 miljoner kr) beror främst på minskade annonsintäkter till de tryckta publikationerna samt kostnader i samband med att man avhände sig CNBC till NBC Universal. Av omsättningen, 3.4 miljarder kr, härrörde 1.7 miljarder kr från tryck (som minskade med 7.2 % jämfört med 2004), elektronisk publicering nära 1 miljard kr (ökning med hela 33.5 %, främst pga köpet av MarketWatch i januari) och 0.7 miljarder kr från tidningar (ökning med 2.8 %). Antalet abonnemang på WSJ.com ökade med 8.8 %, mycket beroende på marknadsföring till MarketWatchs abonnenter. Factivas omsättning ökade med 7 % till 530 miljoner kr medan vinsten halverades till 28 miljoner kr pga stora utgifter för intensifierad marknadsföring och produktutveckling. (EIR 1/8 2005)

D&Bs omsättning lika med föregående år - men Hoover's ökade 39 %. Andra kvartalets omsättning var 2.7 miljarder kr, bara 0.5 % mer än 2004. Orsaken är förstås avyttringen av verksamheter i Europa. Den division E-Business Solutions där Hoover's ingår ökade med hela 39 % till 125 miljoner kr. (EIR 8/8 2005)

OneSource i samarbete med Salesforce.com satsar på CRM. Samarbetet går ut på att Salesforce.coms CRM-system förses med en modul kallad Account Intelligence for Salesforce med vars hjälp användarna kan matcha interna uppgifter om kunder och prospects med extern information. Denna externa information hämtas från OneSources databas med över 3 miljoner företagsprofiler inkl. 7 miljoner befattningshavare. Salesforce har f n 300.000 användare och antalet ökar med 40.000 per kvartal (i kunder räknat 1.500). (EIR 19/9 2005, NewsBreaks 19/9 2005, EContent 20/9 2005, KMWorld 21/9 2005, Outsell 12/9 2005)

Wolters Kluwers omsatte 15 miljarder kr första halvåret. Dess division för "healthcare" backade pga minskade annonsintäkter; något som dock kompenseras av en starkt halvår för Ovid. Vinsten var 980 miljoner kr, vilket är detsamma som halvåret innan - trots en organisk tillväxt om 1-2 %. (Knowledgepeak 5/8 2005)

McGraw-Hills omsättning ökade med 17 % till 11 miljarder kr andra kvartalet. Av detta svarade McGraw-Hill Financial Services (med Standard & Poor's) för 4.5 miljarder kr efter en ökning med 18.4 %. (EIR 1/8 2005)

Reuters ökar för första gången sedan 2001. Det rör andra kvartalets omsättning, som var 0.4 % större än 2004. Men omsättningen för hela första halvåret blev trots det mindre än 2004; en minskning med 2.3 % till 15 miljoner kr. Prognosen för andra halvåret är 1-2 % ökning. Men vinsten ökade med 16 % till 1.5 miljarder kr. Förbättringen beror i första hand på att antalet abonnemang på Reuters Xtra terminaler ökade med 7.3 % till 116.000 terminaler. Reuters "rationaliseringsprogram" Fast Forward avslutas 2006 och kommer då att ersättas med en ny plan. Den innefattar innefattar bl a expansion i Kina och Indien, en bantning av antalet driftställen från dagens 160 st till 10 st år 2010 och nya satsningar på sitt tradingssystem (som bl a ska baseras på väderdata (!)). (EIR 1/8 2005)

Equifax omsättning ökade med 15 % till 2.7 miljarder kr andra kvartalet. (EIR 1/8 2005)

Zoom Information gynnas av stark efterfrågan på personinformation i USA. Zoom Information, som tillhandahåller en tjänst med uppgifter om personer, till stor del insamlade från webben med automatiska rutiner, ökade sin försäljning med hela 50 % under det första halvåret. BusinessWeek.com har lagt in en sökruta för ZoomInfo på sin webbplats och ledningen för Zoom förutsätter nu att ZoomInfo kommer att finnas tillgänglig via de stora sökmotorerna mot årets slut. (EIR 5/9 2005)

WebMD har bytt namn till Emdeon; är på gång att avyttra WebMD Health. Namnbytet skedde den 5 augusti. Emdeon omsatte 2.4 miljarder kr andra kvartalet, varav den konsumentinriktade onlinetjänsten WebMD Health 300 miljoner kr (27 % mer än föregående år). Av 2004 års intäkter för WebMD Health, 110 miljarder kr, kom 62 % från annonser och sponsring. (EIR 25/7, 22/8 2005)

1.13 Onlinemarknaden

Simba: Onlinemarknaden växer med 4 % per år till 330 miljarder kr år 2009. Analytikerna vid Simba (företaget bakom EIR) konstaterar i den nya rapporten Business Information Markets 2005-2006 att onlinemarknaden började repa sig igen 2004 efter flera svåra år. Tillväxten 2003-2009 blir 4 % per år i snitt, från 260 miljarder kr 2003 till 330 miljarder kr 2009. Tillväxten under 2004 var 1.8 %. Under 2005 spås den bli 3.1 % för att därefter öka år från år till 4.5 % 2009. De tre sektorerna finansiell information, kreditinformation och affärsinformation/STM spås alla att öka med 3 % per år, rättsinformation med strax under 3 %, e-hälsa med 5 % och marknadsföringsinformation mest med 6.6 % (efter ett antal år av tillbakagång). (EIR 29/8 2005)

Onlinemarknaden i Europa växer allt långsammare. En ny rapport från IRN Research uppger att onlinemarknaden i Europa omsatte 29 miljarder kr 2004. Det innebär en tillväxt om 10 % sedan 2003, vilket är det lägsta på tre år. Därtill härrör över halva tillväxten av en migrering av tryckta medier till online snarare än nyförsäljning. Av omsättningen rör två tredjedelar affärs-, rätts- och offentligt producerad information; en sektor som ökat med 7 % sedan 2003. Inom sektorn ökade marknads-, rätts- och offentligt producerad information mest. STM-information ökade med 15 % till nära 10 miljarder kr.

Av den totala omsättningen inom STM, alla medier, härrörde över 50 % från online - och andelen fortsätter att öka. 2002 var andelen 42 %. Kapitalinvestorer har fått - och får - en allt större roll. Exempel på företag som förvärvats av sådana det senaste året är Springer Science + Business Media, BvD, Bonnier Affärsinformation och VNU World Directories. För 2005 förutspår IRN en ännu långsammare tillväxt för onlinemarknaden i Europa än 2004, nämligen 7-8 %. Samtidigt ökar de flesta ledande aktörernas vinster. (Anm: Jag uppfattar att finansiella tjänster inte är inkluderade i IRNs undersökning./LK). (www.irn-research.com) (IRN 7/7 2005)

Bra omsättningsökning och god lönsamhet för onlinemarknadens aktörer andra kvartalet. Omsättningen för de 20 aktörer som EIR redovisar i sitt "Q2 Profitability Index" var totalt 97 miljarder kr, vilket är 17 % mer än andra kvartalet 2004. Samtidigt ökade vinsten med 26 % till sammanlagt 19 miljarder kr, vilket innebär en vinstmarginal om drygt 19 % (2004: 18 %). Bland aktörerna finns Google, som omsatte 10.4 miljarder kr (98 % mer än förra året) med vinsten 3.4 miljarder kr (178 % mer än förra året) och Yahoo! med 9.4 miljarder i omsättning (51 % mer än förra året) och 2 miljarder kr i vinst (75 % mer än förra året).

Bland övriga aktörer kan nämnas Reed Elsevier som omsatte 32 miljarder kr under hela första halvåret, 4.6 % mer än 2004, Thomson Corp. som omsatte 15.4 miljarder kr andra kvartalet (+ 10 %), McGraw-Hill 11 miljarder kr andra kvartalet (+17 %), Dow Jones 3.4 miljarder kr (+3.7 %), Equifax 2.7 miljarder kr (+15 %), ChoicePoint 2 miljarder kr (+ 16 %), ProQuest 1.1 miljarder kr (+25 %), InfoUSA 700 miljoner kr (12 %), Factiva 530 miljoner kr (+ 7 %), TheStreet.com 59 miljoner kr (-2.3 %) och Edgar Online 28 miljoner kr (+ 12 %). (EIR 8/8 2005)

Tillväxten för onlinetjänster med affärs- och nyhetsinformation har bromsats; LexisNexis och Dialog minskar och Factiva förutspås snart gå om LexisNexis vad gäller användare. Antalet individuella användare vid halvårsskiftet 2005 för tjänster med affärs- och nyhetsinformation var bara 1.3 % högre än vid halvårsskiftet 2004 för de 11 onlinetjänster med affärs- och nyhetsinformation som EIR följer (obs att antalet användare den 31/3 2005 var 4.7 % högre än 31/3 2004). LexisNexis (Nexis-delen) minskade under året med 3 % till 1.77 miljoner användare, Factiva ökade med 5.1 % till strax under 1.77, Dialog minskade med 2.8 % till 1.56, WSJ.com ökade med 8.8 % till 744.000, Hoover's ökade med hela 32 % till 64.000, Highbeam med 43 % till 57.000, OCLC med 1.5 till 49.000 abonnerande bibliotek, OneSource minskade med 9.1 % till 38.000 användare, ISI Emerging Markets ökade med 19 % till 31.000, Comtex minskade med 5 % till 17.000 och Alacra ökade med 8 % till 6.000 användare.

Trenden pekar på att Factiva kommer att passera LexisNexis nu i höst. Att WSJ.com vuxit så snabbt beror mycket på köpet av MarketWatch.com. Kräftergången för OneSource beror delvis på att man i och med övertagandet av InfoUSA inte längre fick köpa information från D&B; ett hål som man bara delvis lyckats täcka med information från InfoUSA och Experian. (IWR Jul/Aug 2005, EIR 29/8 2005)

Finansiella tjänster: ännu ett kvartal med hyfsad abonnemangstillväxt. De 11 aktörer som EIR följer hade vid halvårsskiftet 1.4 miljoner abonnenter, vilket är 6.6 % mer än ett år tidigare. Mest ökade Thomson Financial (med Thomson ONE), med 42 % till 96.000 abonnenter. Så tycks det antligen ha lossnat för Reuters, vars tjänster hade 9.2 % fler abonnenter, totalt 357.000 (mycket beroende på framgångarna för dess Reuters Xtra. Reuters Trader går dock starkt bakåt). De prissänkningar man gjort för att konkurrera med Bloomebrg och Thomson Financial har dock inneburit att intäkterna per användare minskat med 3 % och nu bara är 4.000 kr per år. (EIR 22/8 2005)

1.14 Informationsindustrin

Outsell: Informationsindustrin ökar med 7.8 % till 2.120 miljarder kr under 2005. Informationsindustrin i sin helhet ökade under 2004 med 9.8 % till 1.970 miljarder kr. Av detta svarade **Search, Aggregation & Distribution** för 240 miljarder kr (ökning 20.5 %) med största aktörerna Time Warner 65 miljarder, Yahoo! 27 miljarder kr, Google 24 miljarder kr, Microsoft 18 miljarder kr, **Market Research, Reports & Services - Non-IT** 160 (+ 15.5 %) med största VNU 23, **Company, Credit & Financial** 210 (+10.1) med största Reuters 32, **News & Trade** 680 (+8.7 %) med största Gannett 45, **STM** 93 (+8.4 %) med största Elsevier 18, Thomson 6, Wolters Kluwer 6, Springer 4.5, **Education & Training** 27 (+8 %), **största Pearson 33, Scholastic 16, McGraw-Hill 15, Thomson 14, IT Research, Reports & Services** 16 (+6.8 %) med största Gartner 7, **Legal** 98 (+5.4 %) med största Thomson 23, Wolters Kluwer 21, LexisNexis 13 och slutligen **Yellow Pages & Directories** med 22 miljarder kr efter en ökning med 4 % under 2004. (Observera att uppgifterna för aktörerna avser aktiviteterna inom resp område, inte hela verksamheten!).

Tillväxttakten de närmaste åren blir för 2005 7.8 %, för 2006 8 %, för 2007 8 % och för 2008 8.3 % då den vuxit till totalt 2.685 miljarder kr. Snabbast tillväxt 2005-2008 får Search, Aggregation & Distribution (17 % per år) och Market Research, Reports & Services - Non-IT (12 % per år) och långsammast News & Trade (5 % per år) och Yellow Pages & Directories (3 % per år). Company, Credit & Financial växer med 8,2 % per år, STM med 5.8 % per år och Legal med 5.3 % per år. (FutureFacts: Information Industry Outlook 2006. Outsell Sept 2005)

1.15 Onlineannonsering

IAB: Onlineannonseringen ökade med 26 % till 45 miljarder kr första halvåret. Av detta svarade sökmotorannonsering för 40 %, vilket är samma andel som 2004. I UK var ökningen hela 62 % och nådde 6.7 miljarder kr (5.8 % av totala annonsmarknaden i UK) och beräknas nå 13.7 miljarder kr 2005. (EIR 30/9 2005, Internetworld.se 4/10 2005)

Jupiter: Onlineannonsering kommer att öka med 60 % fram till 2010. Det innebär en tillväxt från 2004 års 70 miljarder kr och 2005 års 90 miljarder kr till 140 miljarder kr. Onlineannonsernas andel av den totala annonsmarknaden kommer att öka från dagens 5.6 % till 7 %. Forrester anger för sin del 110 miljarder kr för år 2005 och 200 miljarder kr för år 2010. (EIR 22/8 2005, BtoB 9/8 2005)

1.16 Bloggar

Google lanserar bloggsökning. Man kan söka på ord, fraser, författare, datumintervall och språk. Sökresultatet kan visas kronologiskt eller efter relevans (som baseras på en helt annan algoritm än den som nyttjas för Googles webbsökning. Tex läggs större vikt vid hur ofta uppdatering sker). (search.blogger.com, google.com/blogsearch). /ResearchBuzz 14/9 2005, Nes.com 14/9 2005, ShoreLines 15/9 2005, Internetbrus 19/9 2005, NewsBreaks 19/9 2005, CS 19/9 2005)

Technoratis nya Blog Finder erbjuder sökning av bloggar efter ämnesområde. Sökning sker på basis av hur bloggarna är taggade. Totalt kan över 500.000 ämnesområden sökas. Technorati indexerar f n 18.7 miljoner bloggar. (www.technorati.com/blogs) (Internetbrus 4/9 2005, Technorati 2/10 2005)

Gigablast har infört bloggsökning. Totalt kan över 20 miljoner bloggar sökas (Gigablast 2/10 2005)

PubSub popularitetsrankar bloggar med nya LinkRank. Rankningen baseras på en egen metod som inte bara tar hänsyn till antalet länkar till bloggarna utan också "kvaliteten" hos dessa. PubSub indexerar f n över 16 miljoner bloggar. (www.pubsub.com/linkranks.php) (EC Xtra 27/9 2005, PubSub 2/10 2005)

Succé för bloggannonsering. Det blev resultaten när Audi ville driva trafik till sin webbplats för kampanjen "The Art of Heist". Den halva procent av annonsbudgeten man lade på bloggannonser genererade nämligen hela 29 % av trafiken på webbplatsen. (Resumé 4/10 2005)

1.17 Diverse

Många fler lanseringar från Google. Google är som alltid oerhört aktiva. Trots allt ståhej kring Google Print har väl ingen kunnat undgå att också notera lanseringen av **Google Earth** för satellitbilder över hela världen. Men har också lanserat en parallell tjänst för månbilder, **Google Moon** (moon.google.com). **Google Maps** har försetts med data om orter och regioner i USA (www.gcensus.com). En annan färsk satsning är **Google Talk**, ett program som direkt ska konkurrera med Skype och MSN Messenger om marknaden för chatt och Internettelefoni. Googles nya **bloggsökning** har nämnts ovan. Bland övrigt nytt är att **Google Video Search** nu kan köras direkt i webbläsaren utan extra program, en ny version av **Google Desktop Search** (som nu fungerar direkt med en sökruta i Outlook och har funktioner för att samarbeta med Gmail) och **Google Bendi** (en kinesisk version av Google Local). Det rykats också att Google har **betaltjänster för "innehåll"** på gång (från tidskrifter, CDs, DVDs, ljudböcker mm) - för att bli en "eBay för innehåll". (LK)

Microsoft har lanserat en betaversion av MSN Virtual Earth. Dess kvalitet sägs dock inte alls vara jämförbar med Googles Google Earth. (IT Sept 2005)

BBC lägger ut TV-program på nätet. BBC planerar att göra alla sina TV-program tillgängliga på webben, där de ska vara tillgängliga i en vecka. Nyligen gjorde fö BBC ett hundratal "klipp" från sitt arkiv tillgängliga på webben. De flesta är bara ett par minuter långa och de är bara tillgängliga för brittiska medborgare, vilka får återanvända klippen i egna "filmer" för privat bruk eller utbildningsändamål. (DN 29/8 2005, CS 2/9 2005, NT 21/9 2005, ACTeN 28/9 2005)

Stora skillnader för bredband mellan Europas länder. Medan 56 % av hushållen i Nederländerna har bredband så är andelen i Tyskland bara 24 %. Det uppger Strategy Analytics i en rapport. Det totala antalet hushåll i Europa med bredband kommer att stiga från 2004 års 39 miljoner till 107 miljoner 2010. (ACTeN 31/8 2005) (Anm: Andelen hushåll i Sverige med bredband är 47 %)

Bredband ökar starkt i USA. Antalet bredbandsabonnemang vid halvårsskiftet var 25 miljoner efter en ökning på 31 % sedan 2004. Det innebär i praktiken att 53 % av privat användarna nyttjar bredband. Antalet abonnemang för uppringda förbindelser var 47 miljoner. (EIR 15/8 2005, ACTeN 28/9 2005)

2. Sverige

2.1 Aktörer

Eniro köper norska konkurrenten Findexa för 10.6 miljarder. Katalog- och internetsökbolaget Eniro har lagt ett bud värt 10.6 miljarder kr på Findexa, ett norskt företag med en likartad verksamhet. Findexa driver bl a Norges Gule Sider. Om köpet realiseras blir Eniro störst i Norden inom området och därtill bättre skickat att möta den allt hårdare konkurrensen från såväl lokala medieaktörer som globala söktjänster. Affären beräknas också medföra kostnadsbesparingar om ca 50 miljoner kr 2006 och dubbelt så mycket 2007. Omsättningen i det sammanslagna Eniro-Findexa blir, baserat på 2004 års försäljning, 2.8 miljarder kr i Sverige, 1.9 miljarder kr i Norge, 0.7 miljarder kr i Finland, 0.38 miljarder kr i Danmark, 0.38 miljarder kr i Tyskland och 0.33 miljarder kr i Polen. Därtill kommer en del mindre verksamheter i bl a Ryssland. (Anm: Men nu vid pressläggningen meddelas att dessa sålts för 47 milj. kr/LK).

Eniro, som redan tidigare setts som en het uppköpskandidat, kan nu bli ännu intressantare för t ex aktörer som Yahoo! och Google. Eniros webbsöktjänst baseras idag på Googles sökmotor. I somras köpte Eniro säljbolaget Espottings verksamhet för sökordsannonsering i Sverige, Norge och Danmark för 5 miljoner kr men det uppgavs då inte påverka samarbetet med Google. Eniros köp av Findexa beräknas vara färdig den 30 november, förutsatt att såväl de norska konkurrensmyndigheterna som Eniros och Findexas aktieägare säger ja, något som Eniros vd Tomas Franzén är säker på att de gör. (Dagens Media 30/6 2005, SvD 27/9 2005, DI 27/9 2005, DN 26/9, 6/10 2005)

Ratos köp av Bonnier Affärsinformation nu godkänt och samgåendet med Infodata klart.

Konkurrensmyndigheterna har nu godkänt Ratos köp av Bonnier Affärsinformation (BAF). Det innebär att BAF är moderföretag i en koncern med 2.400 anställda i 18 länder i Europa och med en årsomsättning om ca 3.3 miljarder kr - och därmed ett av de största informationsföretagen i Europa. Lars Save är koncernchef och Fredrik Åkerman, fd Btj InfoDatas vd, är finansdirektör. Ägare är nybildade European Business Information Group AB, EBIG, till 80 % ägd av Ratos och 20 % Bonnier AB, dvs den hittillsvarande ägaren. Infodata med Per Forsberg som vd inordnas som ett sjätte produkt-/affärsområde utöver de hittillsvarande områdena, vilka är DM, Company Information Nordic, Company Information Central, Product Information och Vertical Ventures. (LK sept. 2005)

Sammanläggningen av Pressens Bild och Scanpix är klar. I juli annonserades att de två bildbyråerna Pressens Bild (ägt av Bonnier AB) och Scanpix (till 82 % ägt av Schibsted) avsåg att gå samman. Båda bolagen har haft det svårt med lönsamheten. Affären är nu godkänd av myndigheterna. Det nya gemensamma bolaget hälftenägs av Bonnier AB och Scanpix AB. Affären berör 65 anställda vid de båda bolagen, som sammantaget omsätter 100 miljoner kr. "Effektiviseringar" kommer att ske. 2004 omsatte Pressens Bild 66 miljoner kr exklusive affärsområdet Presstext som inte längre ingår i koncernen. Förlusten var 11 miljoner kr. Scanpix omsatte 42 miljoner kr med en förlust på 2 miljoner kr. Scanpix vd Anna Fornek Bergström blir vd för det nya företaget, vars mål är att leverera svenskt och internationellt bildmaterial till den svenska bildmarknaden. Både den nye vdn och Pressens Bilds avgående menar att sammanslagningen är nödvändig om man ska kunna behålla någon verksamhet i Sverige över huvud taget. (Bonnier 5/7 2005, SvD 5/7 2005, DI 5/7, 6/7 2005, CS 12/8 2005, Resumé 5/7, 28/9 2005, Dagens Media 5/7, 28/9 2005)

TT startar bildbyrå - igen. För tio år sedan lade TT ner sin bildbyrå. Nu har TT:s styrelse beslutat att satsa "några miljoner" på att dra igång stillbildsverksamheten igen. TT har nyligen startat en videobutik, och enligt TT:s vd undrar nu kunderna varför TT har text och rörlig bild men inte stillbilder. Bildbyråverksamheten inleds med att ta in stillbilder i videobutiken. Resten av året ska ägnas åt att bygga ett nationellt nät av bildleverantörer, senare kanske även ett internationellt. Störst på den svenska bildbyråmarknaden idag är Bonniers Pressens Bild och Schibsteds Scanpix, vilka båda har ekonomiska problem. (Resumé 19/5 2005)

Ny vd för Observer Sverige utsedd. När nuvarande vd Robert Lundberg avgår 2006 övertas hans roll av Karl Hultberg, som sedan ett och ett halvt år är försäljningschef vid Observer. Observers omsättning ökade med 2 % andra kvartalet 2005 jämfört med 2004. (Dagens Media 5/8, 31/8 2005)

Schibsted spenderade 40-50 miljoner kr på nyutveckling andra kvartalet. De fördelades på Hitta.se ca 12 miljoner kr, motsvarande tjänst i Norge 10 miljoner kr, nya Internetprojekt i Aftenposten och Finn 10 miljoner kr, 20 Minuter och Blocket-projekt 10 miljoner kr. Resterande uppemot 7 miljoner kr kan ha gått till den nya Näringsliv24 (eller till Retriever?). Schibstedkoncernen ökade omsättningen med 7 % till nära 3 miljarder kr. Av vinsten, 370 miljoner kr, svarade nätet för 107 miljoner kr. Aftenbladets annonsförsäljning, 131 miljoner kr, var rekordstor. SvDs annonsintäkter ökade med 31 % till 115 miljoner kr. (Dagens Media 11/8 2005, Resumé 11/8 2005)

Blocket tredubblade sin omsättning under 2004, från 35 till 101 miljoner kr. Kostnaderna var 75 miljoner kr (2003: 22 miljoner kr), varav personal 8 miljoner kr. Men boaget har 138 miljoner i skulder, varav 104 till koncernföretag. Blocket ägs av Schibsted. (Dagens Media 8/8 2005)

Lindorff köper Kundinkasso och stärker sin roll som informationsproducent. Lindorff ökar i och med köpet av Föreningssparbankens dotterbolag Kundinkasso AB omsättningen från 150 till 550 miljoner kr och blir därmed det tredje största företaget på inkassområdet efter Intrum Justitia och Aktiv Kapital. Bakom köpet ligger bl a tillgång till mer information. Lindorff levererar kredit- och annan information om företag till Retriever. (DN 2/7 2005, Online- och webbnyheter 2005:2)

Nota Bene flyttar från Nacka Strand till Småland. Nota Bene publicerar nyheter inom juridik och marknadsföring (Quo Vadis) på webben och i nyhetsbrev. Fyra anställda påverkas. Nota Bene omsatte 5.7 miljoner kr 2004, en halv miljon kr mindre än 2003. (Dagens Media 26/7 2005)

Metro slutar köpa nyheter från TT; vill äga sitt material. Metro kommer inte att förnya sitt avtal med TT när det går ut vid årsskiftet. Orsaken är enligt Metro att "det blir allt viktigare att äga upphovsrätten för att kunna skicka materialet vidare till andra kanaler.... TT-materialet blir söndertröskat av alla sajter på nätet. Det kostar mer än det är värt.". Nyheter kommer nu att produceras av egna reportrar, anskaffas via andra nyhetsbyråer, nya partners eller på andra sätt. (Resumé 30/9 2005, DN 1/10 2005)

TietoEnator och Axiell startar samriskföretag i Finland. Det nya företaget, TietoEnator Libraries Oy, ägs till 51.25 % TietoEnator och 48.75 % av Axiell. Man anställer 24 personer från TeitoEnator Healthcare & Welfare biblioteksdivision. TietoEnators verksamhet inom bibliotekslösningar omsatte 25 miljoner kr 2004. Samarbetet innebär att man kan vidareutveckla TietoEnators bibliotekssystem PallasPro för att tillgodose behoven i Finland. Samtidigt ökas konkurrenskraften på den internationella marknaden. TietoEnator är, enligt egen utsago, den ledande IT-leverantören för bibliotek i Finland. Över 200 bibliotek, med 2.5 miljoner besökare, använder TietoEnators tjänster. 11 av de 20 finska regionala biblioteken är kunder till TietoEnator. Axiell Bibliotek AB är, enligt företaget självt, den dominerande leverantören för IT-lösningar för bibliotek i Norden. Man har 90 anställda i Sverige, Danmark och Finland. Axiells kunder innefattar mer än 450 folkbibliotek, ca 100 andra bibliotek och ca 1.000 skolbibliotek. Man erbjuder tjänster för 35 folkbibliotek i Finland. (TietoEnator 30/9 2005)

2.2 Tjänster

Retriever i samarbete med danska InfoMedia - men Presstext blir kvar som återförsäljare.

Retriever har inlett ett samarbete med danska InfoMedia Huset som går ut på att man ska sälja varandras tjänster. Retrievers kunder kommer att ges tillgång till InfoMedias tjänst och gränssnitt och InfoMedia kommer att erbjuda de danska kunderna bevakning av norska och svenska nättidningar genom Retriever. Retriever (inkl Mediearkivet), som ingår i Schibstedkoncernen, tillhandahåller ett arkiv med över 40 miljoner artiklar och har över 3.000 kunder. InfoMedia Huset A/S driver det ledande danska mediearkivet InfoMedia med mer än 10 miljoner artiklar från en lång rad media, bl a Jyllands-Posten, Berlingske Tidende och Politiken. Företaget ägs av Det Berlingske Officin och JP-Politikens Hus. InfoMedias kunder inkluderar bl a mer än hälften av den Danske KFX verksamheten, de flesta större offentliga organisationerna samt landets alla bibliotek, det senare som följd av ett alldeles färskt licensavtal med Folkebibliotekens Licensgrupp som ger alla danskar tillgång till InfoMedia via sina lokala folkbibliotek.

InfoMedia erbjuds sedan tidigare i Sverige av Retrievers/Mediearkivets konkurrent Presstext. Detta kommer att gälla även framgent. (Retriever 20/9 2005, Informationsportalen.dk 19/7 2005, LK 4/10 2005)

Mediearkivet nu tillgängligt i Retrievers gränssnitt. I augusti överfördes Mediearkivets kunder till det sedan i våras annonserade nya gränssnittet. Mediearkivet består av material från över 50 källor, tidskrifter och telegrambyåer. Arkivet uppdateras dagligen och innehåller fler än 12 miljoner sökbara artiklar, 7 miljoner svenska och 5 miljoner norska från slutet av 1980-talet och framåt. (Retriever)

Infodata lanserar Rättsbanken i ny version: allt är nytt utom innehållet. För ett år sedan tecknade Infodata avtal med norska sökmotorföretaget Fast Search & Transfer (FAST) om sökmotorn FAST för ett antal tjänster med behov av avancerade sökmöjligheter. Första tjänst blev Rättsbanken, som i slutet av september lanserades i ny version med inte bara FAST som ny sökmotor utan även med ett nytt gränssnitt och en helt ny dokumentstruktur i XML-format. Innehållet är detsamma, dvs författningar, rättsfall, propositioner, betänkanden, litteratur, rättsnyheter mm (... men några ytterligare källor återstår ännu att lyfta över till den nya versionen). Som kuriosa kan nämnas att Rättsdata och dess föregångare Rättsdata har använt en och samma sökmotor (eller IR-system som det tidigare kallats), IMDOC/Find-It, ända sedan början av 1970-talet, dvs i över 30 år! Rättsbanken ingår i Infodatas onlinetjänst InfoTorg. (Infodata, LK, 30/9 2005)

InfoTorg lanserar fastighetssökning i FastighetsFakta via karta. Infodatas tjänst FastighetsFakta i InfoTorg förses den 14/10 med en geografisk sökfunktion med möjlighet till skgrafisk navigation, med tillgång till adresser och kartor för hela Sverige. (Infodata 6/10 2005)

Aitellu och Nobicon startar Komtent för bevakning av information från kommuner. Mediebevakaren Aitellu, som sedan tidigare driver bevakningstjänster baserade på 4.500 källor på Internet, har tillsammans med Nobicon och Linköpings kommun startat Komtent. Tjänsten bevakar, tar emot och sorterar information från Sveriges alla kommuner. Förutom bevakningsprofiler erbjuds kunderna en sökbar databas. I Komtent Plus ingår även pressmeddelanden från kommunerna. (Aitellu 28/9 2005)

Aitellu Tendens ger "automatisk analys av innehållet i artiklar". Aitellu har också startat tjänsten Aitellu Tendens som ger "dagliga mediebildsanalyser kring vad som skrivs runt t ex en organisation eller en sakfråga". Ett enklare statistikverktyg ingår. (Aitellu 28/9 2005)

Visma Spcs nyhetstjänsts första år: 40.000 besökare per arbetsdag; totalt 8 miljoner. Nyhetstjänsten Spcs Infoline ingår i alla ekonomiprogram från Visma Spcs med ekonomiska och juridiska nyheter för företagare och tolkningar av hur de ska tillämpas i programmen. (Visma Spcs 30/9 2005)

Ny tjänst för kreditupplysning via SMS. Berlock AB har startat tjänsten SMS Upplysning, som erbjuder kreditupplysning via SMS. Inget abonnemang krävs och frågor kan ske anonymt även för upplysningar om privatpersoner (företaget hänvisar till att man inte skickar ut omfrågadskopia) och kostnaden kommer på telefonräkningen. Även en WAP- och webbtjänst finns, men då krävs förbetalning till konto. Informationen kommer från Creditsafe. (www.smsupplysning.se) (CS 5/10 2005, SMS Upplysning 5/10 2005) (Anm: Kreditupplysning i mobilen är i sig inget nytt - det erbjuds i InfoTorg WAP sedan 4 år tillbaka. Det nya är SMS och att frågor kan ske anonymt. /LK)

Starkt ökad trafik till Eniros waptjänst. Eniro har lanserat wap-sök och kartor i mobilen. Under juni och juli besöktes förstasidan på wap.eniro.se 430.000 gånger, vilket är mer än dubbelt så mycket samma period 2004. Eniros wapsök, som lanserades i våras, hjälper användaren att hitta mobilanpassade Internetplatser. Den baseras på en nerskalad version av Googles webbindex där bara WML-kodade sidor finns med. Nytt är att man via nummerupplysningen Eniro 118 118 och SMS eller e-post få en kartlänk som leder till en karta som tas emot via WAP. (Eniro 118 118 får 60 miljoner förfrågningar per år, varav 40 % via mobiltelefon). (Telekomidag 13/4, 18/8, 29/8 2005, Dagens Media 22/9 2005) (Anm: Tja, vad ska man säga? Det gick faktiskt att nyttja Google och mängder av andra Internettjänster via WAP redan år 2000! Kolla bara Online- och webbnyheter 2000:1 - 2000:4! /LK)

2.3 Näringslivswebbplatser

Alltsedan det i somras kom fram att Schibsted i form av SvD och Aftonbladet förberedde en ny webbplats, Näringsliv24, så har temperaturen vad gäller "näringslivswebbplatser" stigit allt mer. Och det alla till syvende och sist slåss om är de annonspengar som giganten bland näringslivswebbplatser, **DL.se**, drar in.

E&T lägger allt mer krut på Affärsvärldens webbplats *affarsvarlden.se*. Från att ha varit en person som arbetat heltid med webbplatsen så arbetar nu minst fyra från Affärsvärlden med den. Bland nyrekryteringar finns en person från SVT.

Vid årsskiftet ska TV4 och Privata Affärer formalisera sitt webbsamarbete kring *ekonominyheter.se* och bilda ett gemensamt bolag. Man är tvåa efter DI.se bland näringslivswebbplatser, men ligger långt efter.

Det här har lett till att även DN intensifierat sina satsningar vad gäller ekonomi och näringsliv på sin *DN.se/ekonomi*, bl a i form av förstärkt nyhetsarbete, mer opinionsmaterial och samverkan med Affärsvärlden (!). DN säger sig inte alls vara oroad av Näringsliv24. DN.se slog i september nytt rekord med 2.9 miljoner besökare, tre gånger så många som SvD.se. Och gapet har ökat.

Näringsliv24, N24.se, som ersätter näringslivsdelen på SvD.se, startade så med buller och bång den 4/10. Det är en stor satsning, med en redaktion på hela 12 personer (varav flera rekryterats från DI.se). Annonsförsäljningen sägs ha gått lysande inför starten; annonsutrymmet är fullbokat. Det gemensamma bolaget Näringsliv 24 AB ägs till 60 % av SvD och till 40 % av Aftonbladet.

(Dagens Media 28/7, 1/8, 3/8, 10/8, 16/8, 19/8, 30/9 2005, Resumé 11/8, 30/9 2005, DN 4/10 2005, N24.se 4/10 2005)

2.4 Portaler, övriga gratistjänster

Referensbiblioteket.se en ny portal för webbplatser av referenskaraktär. Den har utvecklats av lånecentralerna i Malmö, Stockholm och Umeå i samverkan och är tänkt att fungera som en virtuell motsvarighet till den tryckta referenssamlingen. Målgruppen är i första hand bibliotekspersonal och posterna har ordnats enligt SAB-systemet. Referensbiblioteket.se består av databaser och andra källor av referenskaraktär, ej rena länksamlingar. (Anm: Såväl gratistjänster som betaltjänster ingår. Täckningen är dock ojämn, vilket väl kan förklaras med att tjänsten, som öppnades i september, fortfarande är under uppbyggnad. /LK) (Referensbiblioteket.se 2/10 2005)

Kultur1 växer medan Kulturnät Sverige har problem. Portalen Kultur1.se i centrum fortsätter att växa. Sedan starten i april har bl.a ett diskussionsforum och ett galleri för svenska konstnärer tillkommit. Nyligen tillkom kulturmagasinet Magasinet och ett diskussionsforum. Antalet kulturella länkar har ökat från 6.000 till över 9.000 i 14 kategorier. Där finns också nyhetsflöden från olika källor i Sverige. Kulturnät Sverige, som i våras togs över av föreningen med samma namn, tycks däremot ha problem. (www.kultur1.se, www.kultur.nu) (Kultur1 17/8 2005, CS 9/9 2005, LK 3/10 2005)

Webbplats för "historiska nyheter". Svenskhistoria.se förmedlar nyheter om historia (forskning, nya utgrävningar etc). Den drivs av Peter Kristensson, journalist och nyhetschef på Sveriges Radio och medverkande i De Svenska Historiedagarna. (CS 16/9 2005)

Webbplats för uppfinnare. Uppfinnaren Stefan Wiklund driver Inventorfokus.nu, en webbplats där företag och uppfinnare kan finna varandra. Beskrivningar av produkter går ut till företag som är med. Kostnaden är 4.900 kr/år för företag, 14.900 kr/år för kommuner (inkl deras företag). (NT 19/9 2005)

Svenska Wikipedia har nu över 100.000 artiklar. Den svenska delen av det fria uppslagsverket Wikipedia nådde den 1/9 rekordnoteringen 100.000 artiklar efter en mycket snabb tillväxt. Bara fyra länder har tidigare nått den gränsen. (Anm: Redan den 1/10 är antalet 108.000. /LK). Totalt har Wikipedia 750.000 artiklar. (sv.wikipedia.org) (CS 2/9 2005)

Svenska proteinkartläggningen Human Proteome Resource (HPR) har lagts ut på nätet. Där kan man söka i atlasens över 400.000 inscannade mikroskopbilder av vävnadsprover. Informationen om-

fattar ca 20 TB data. HPR-projektet finansieras av Wallenbergstiftelsen med ett anslag om 240 miljoner kr. Det sysselsätter 60 personer på heltid och 40 på deltid. (www.proteinatlas.org) (NT 24/8 2005)

2.5 Staten och IT - IT-politiska propositionen

Mest kritiska röster; oppositionen kräver att den avslås

Innehållet

Efter drygt ett års arbete presenterade regeringen den IT-politiska propositionen den 30/6. Den IT-politiska strategigruppen kommenterar resultatet så här: "Det absolut viktigaste budskapet i propositionen rör IT-politikens roll. Regeringen väljer att lägga upp riktningen för IT-politiken i denna proposition, medan många insatser kommer att föreslås i andra propositioner och på andra departement. IT ska genomsyra alla verksamheter ... (...) IT-propositionen innehåller inga stora satsningar och det finns fortfarande många områden kvar att arbeta med. (...) propositionen är) det första riktiga steget mot att IT integreras i alla politikområden. Visionen och målen läggs fast och IT-politiken går vidare mot verkställighet och därmed också finansiering. Det är en bit kvar innan vi lever och verkar i ett informationssamhälle för alla ... (...) och framförallt: koordinera på nationell nivå."

Biblioteksområdet

Beträffande biblioteksområdet refererar Biblioteksbladet (BBL) en kommentar av Peter Alsbjer vid länsbiblioteket i Örebro; "Biblioteken finns med på kartan, men i det här sammanhanget blir det inte mycket mer än några klappar på huvudet". BBL nämner också att samarbetet inom ABM-sektorn lyfts fram i propositionen, att Open Access förklaras, att Jourhavande Bibliotekarie nämns, att forskningsproppen redan behandlat Statens- ljud- och bildarkiv och slutligen att Tal- och puntskriftsbiblioteket bör fortsätta att utveckla digitala talböcker men också utreda ett digitalt distributionssystem för läshandikappade. Terminologisentrum (TNC) uppskattar att dess förslag om en utvidgad terminologisk infrastruktur i Sverige (inkl terminologisamordnare vid vissa myndigheter samt en rikstermbank) har tillmötesgått.

Reaktioner

Ylva Hambraeus, vd för IT-företagen och ordförande i gruppen, anser propositionen "innehållslös" och att den saknar initiativ för med hjälp av IT skapa tillväxt och en effektiv offentlig sektor. Men hon lyfter också som något bra fram att den "tar upp frågan om samordning av grundfunktioner. Det ska skapas ett bibliotek av viktiga standarder som kommuner, landsting och företag kan använda sig av, och nationell samordning ... kan frigöra resurser". Svenskt näringslivs IT-ambasador Mikael von Otter kallar propositionen "oerhört tunn - närmast anorektisk ... varken hackat eller malet". Ny Teknik rubricerar sin ledare "Messings första ofullbordad". Ola Larsson och Lars Ilshammar är synnerligen kritiska i det man menar att regeringen negligerar ITs betydelse för effektivisering av den offentliga sektorn och tillväxt för Sveriges ekonomi. "När Ulrica Messing säger att det är marknaden som ska styra över IT-utvecklingen och inte politikerna är det väldigt träffande för politikerna tänker. (...) Det borde vara intressant för finansministern att (se att) i Danmark har beräkningar gjorts om besparingsmöjligheter i mångmiljardklassen". Ulrica Messing är inte oroad av de negativa reaktionerna och säger att "konkrete förslag kommer löpande, och det var aldrig meningen att de skulle vara en del av propositionen".

Den borgerliga alliansens motförslag

Som utlovat kom oppositionen i anslutning till budgetpropositionen med ett gemensamt motförslag (d 28/9). Bl a vill man avsätta mer än de föreslagna 30 miljonerna för kompetensutveckling till småföretag. Mest krut läggs dock på kritik mot satsningen på 24-timmarsmyndigheten: "Vi vill öka takten i införandet. Det handlar främst om politiskt ledarskap". Alliansen vill att Statskontoret ska fortsätta ha ansvaret för 24-timmarsmyndigheten istället för den nya myndighet som är på gång. Betr webbplatser säger man att "Mycket mer borde ha gjorts. Användarna borde t ex känna igen strukturen oavsett om de går in på Skatteverket eller Lantmäteriet". Och så anser man att arbetet med e-legitimation ska

intensifieras, att bredband ska ges till lika villkor för alla, att öppen källkod ska ges större roll för myndigheter - och mycket mer.

(Regeringskansliet 7/7 2005, CS 8/7, 29/7, 19/9, 3/10 2005, NT 17/8 2005, TNC 7/7 2005, BBL 2005:6)

2.6 Staten och IT - SPAR-utredningen

Utredningen vill lägga ner SPAR. Swedma rasar - anmäler utredningen till Konkurrensverket.

Innehållet

SPAR-utredningen har utrett hur samhällets behov av personuppgifter ska tillgodoses i framtiden. Den menar att det fortsatt bör vara ett prioriterat statligt åtagande att tillhandahålla aktuella och korrekta personuppgifter till myndigheter, företag och andra organisationer för dels aktualisering, komplettering och kontroll av personuppgifter, dels uttag av namn och adress genom urvalsdragning för direktreklam, opinionsbildning, samhällsinformation mm. Nuvarande möjlighet att använda taxeringsuppgifter som urvalsgrund bör tas dock bort.

Skatteverket ska vara ansvarig myndighet och ska självt avgöra om åtagandet skall fullgöras i egen regi eller läggas ut på entreprenad, dvs upphandlas i konkurrens. Detta medför att den nuvarande ordningen med en särskild databas, SPAR (det statliga person- och adressregistret), bör avvecklas liksom SPAR-nämnden och SPAR-författningarna. SPAR inrättades 1976.

Utredningen räknar med besparingar för den offentliga sektorn, som via Skatteverket till självkostnadspris skall förse med den folkbokföringsinformation som behövs för verksamheten. Även företag och andra organisationer skall ges möjlighet att i elektronisk form hämta folkbokföringsuppgifter till självkostnad. Utredningen tror också på en lägre kostnad på sikt för de kunder som erbjuds åtkomst via någon av de entreprenörer som Skatteverket anlitar eftersom verksamheten i samband med upphandlingen blivit konkurrensutsatt.

Reaktioner

DM-branschen, företräd av Swedma, är starkt kritisk mot utredningens förslag, som man menar kommer att kosta företag, och i slutändan konsumenterna, flera hundra miljoner kr: "I Sverige har vi under 30 år haft ett världsledande, unikt och välfungerande system. Detta system vill man nu riva ner. (...) Med SPAR slipper konsumenterna stora mängder av den skräppost man får dras med i många andra länder, och systemet möjliggör för små och medelstora företag att marknadsföra sig på ett effektivt sätt. (...) Att stora företag effektivt kan uppdatera sina register (...) har bidragit till att vi i Sverige har en internationellt sett extremt hög kvalitet på direktmarknadsföringen." Swedma tycker saken är så allvarligt att man nu anmält utredningen till Konkurrensverket. P A Prabert, Swedmas styrelseordförande, menar att "det är anmärkningsvärt att Skatteverket, som gjort utredningen, själv vill ansvara för det nya systemet som ska ersätta SPAR".

Infodata, som svarat för drift mm av SPAR sedan starten (då som myndigheten DAFA), är också kritisk. Bland annat påpekar man att utredningens analys är bristfällig, vilket lett till dess förslag innebär "betydande inskränkningar som skulle leda till informationsförluster och ökade kostnader i näringslivet vad avser kundregister mm. Utan den information som utredningen vill ta bort kommer även allmänheten att drabbas av fler utskick och sämre kvalitet i kundregistren".

(Finansdepartementet 1/7 2005, SOU 2005:61, DI 15/8 2005, Resumé 2005:37, 15/9, 5/10 2005, Infodata 7/9 2005)

2.7 Staten och IT - Övrigt

Ny proposition om Lantmäteriverksamheten. Den föreslår att lantmäterimyndigheterna i länen och Lantmäteriverket ska slås ihop till en myndighet. Inskrivningsverksamheten ska överföras från Domstolsverket till Lantmäteriverket. Fastighetsbildning och -registrering ska fortsätta vara ett offentligt åtagande. Lantmäteriverket ska få ett nationellt samordningsansvar inom geografisk information och fastighetsinformation; en uppgift som ska stödas av ett Geodataråd som inrättas vid Lantmäteriverket. Även andra myndigheter än Lantmäteriverket ska kunna föra in uppgifter i fastighetsregistrets allmänna del från egna system enligt principen registrering vid källan.

Uppdragsverksamheten ska förtydligas och avgränsas. Lantmäteriverket bör redan nu upphöra med att utveckla programvaror för marknadens behov och på sikt även uppdragsverksamhet, t ex försäljning av programvaror, GIS-konsulting och produktion av turistkartor. Urvalet av vilka som blir återförsäljare bör göras i öppen konkurrens och det bör finnas mer än en sådan för varje produkt. Grundläggande delar av Lantmäteriverkets verksamhet bör fortsätta att finansieras med anslag. Användarna ska, utöver avgifterna för tillhandahållandet, bidra till förvaltning och utveckling av information och system. Uppdragsverksamhet ska bygga på principen full kostnadstäckning. (SKL 29/9 2005)

Den förvaltningspolitiska myndigheten får bara 47 av föreslagna 80 miljoner kr. Den ännu namnlösa nya myndigheten, med Lena Jönsson som generaldirektör, övertar 24-timmarsarbetet den 1/1 2006. Den föreslogs i augusti få ett ramanslag om till 80 miljoner kr, varav merparten från de myndigheter den övertar uppgifter från, dvs Statens kvalitets- och kompetensråd, KKR (som avvecklas), Statskontoret och 24-timmarsdelegationen (som avvecklas). Budgetpropositionen anger dock bara 47 miljoner kr (men med möjlighet att också disponera ett annat anslag om högst 18 miljoner kr, dvs totalt 65 miljoner kr). Bland myndighetens uppgifter ingår ansvaret för rättsinformationssystemet. (Regeringen 15/8 2005, Budgetpropositionen 2006 20/9 2005, LK)

Användningen av Autonomy "kan innebära att den tidigare uttalade ambitionen att standardisera myndigheterna rättsinformation kanske inte är nödvändig". Detta konstaterande gjordes vid en diskussion om erfarenheter av användningen av sökmotorn Autonomy vid Riksdagens nya webbplats vid ett möte med Rättsinformationsrådet. (Statskontoret PM 2005-08-26)

Vården efterlyser terminologi- och begreppsamordning. Frustrationen blir allt större över att det saknas en gemensam infrastruktur för att utbyta journaluppgifter mellan olika vårdinstanser. Förra hösten bildade Ylva Johansson den Nationella ledningsgruppen för IT i vård och omsorg. Men inte mycket har hänt. Röster från vårdområdet menar att "Standardiseringsproblemet har inte främst med tekniken att göra. Tvärtom ligger de största utmaningarna inom terminologi och begreppsstandardisering." I Sverige har Socialstyrelsen och i viss mån SIS ansvaret för terminologifrågor, men även de väntar på besked uppifrån. Ett annat hinder är juridiken. (CS 14/9 2005)

2.8 Legalt

Allaannonser.se vann i tingsrätten: får använda Blockets annonser. Därmed kan Allaannonser.se fortsätta med att nyttja såväl Blockets som andra annonswebbplatsers annonser i sin egen tjänst. Men Blocket fick i alla fall rätt på en punkt: Allaannonser.se får inte längre använda s k teaser-annonsering, dvs en mellanannons som visas istället för Blocket-annonsen när användaren klickar på en länk för en annons på Blocket. Men ärendet är inte helt klart: frågan om databasintrång är ännu inte avgjord. Det kan ta flera år innan det är gjort. (Dagens Media 22/9 2005, CS 26/9 2005)

Teleoperatörer fortsätter att lämna skyddade uppgifter till nummersöktjänster. Det har till följd att både Eniro och hitta.se i sina tjänster tillhandahåller uppgifter om personer med skyddad identitet. Teleoperatörerna bryter därmed mot lagen om elektronisk kommunikation. PTS nu planerar vitesförelägganden. (DN.se 26/9 2005)

Telefonförsäljare nyttjar telefonnummer de finner på annonswebbplatser. Försäljare från TV4s tetxt-TV har satt i system att ringa upp personer som har annonserat på Blocket för att förmå dem att annonsera hos TV4 istället. Det har lett till att konsumentverket fått ta emot hundratals anmälningar. (DN 29/6 2004)

2.9 Sökmotorer

Projekt för utveckling av tvärspråkig sökmotor för de nordiska språken har startats Forskare vid Stockholms universitet och KTH samt universiteten i Oslo, Bergen, Köpenhamn, Helsingfors och Island har fått 2,5 miljoner kronor från Nordiska Ministerrådet för det s k TvärSökprojektet, ett projekt som går ut på att göra det enklare för nordbor att finna information på grannländernas språk. Ordlistor för de olika nordiska språken ska nu sättas ihop till ett samlat och allmänt tillgängligt lexikon på Internet, TvärSlå. Det lexikonet kommer i sin tur att användas av TvärSök för att hitta information på enskilda nordiska webbplatser på de olika språken. Projektet kommer att baseras på den svenska sökmotorn SiteSeeker från Euroling AB. Det leds av Hercules Dalianis, docent vid KTH och Stockholms universitet, tillika vd för Euroling. (Nordiska rådet 23/8 2005, CS 24/8, 26/8 2005)

Google ofta bättre än lokala sökmotorer. Två studenter vid Stockholms universitet har jämfört hur sökfunktionen hos fyra vårdwebbplatser står sig jämfört med sökning via Google. Google gav bättre resultat än Infomedica och Netdoktor medan Vårdguiden och Web4Health stod sig bra. Enligt Jacob Palme beror kvaliteten hos sökmotorerna bl a på i vilken mån de anpassats till svenska och till besökarnas frågor: "Det är fel att tro att det räcker att automatiskt indexera orden på en webbplats. En bra sökmotor kräver manuellt arbete för att ge bra sökresultat". (CS 24/6, 26/8 2005)

Nokias mobiler ger tillgång till sökmotorer. En ny applikation för Nokias smarta mobiler ger användarna tillgång till webbsidor och möjlighet att söka adresser och telefonnummer. I Sverige samarbetar man med Eniro och Yahoo! (Telekomidag 12/8 2005)

2.10 Bloggar

Det finns över 18.000 svenska bloggar. Det har Internetworld räknat ut. (CS 1/9 2005)

Expressen stoppade journalisters bloggar; återuppstod som fritidsprojekt. Som en följd av att Expressens chefredaktör uttalat att "nyhetsreportrar bör inte blogga" lades flera bloggar ner, bl a Per Svenssons och den populära politikerblogg som drevs av Niklas Svensson och Cecilia Garmes. Den senare återuppstod emellertid i ny skepnad och med ny adress efter bara några dagar, nu producerad av Niklas Svensson - som ett fritidsprojekt. (Resumé 8/9 2005, DN 11/9 2005, Journalisten.se 11/9 2005)

Manolo har köpts av Sydsvenskan; blev första bloggen som köpts av ett svenskt medieföretag. Manolo är en blogg som skriver om mode och skönhet för män. Den röstades nyligen i Internetworld fram som den bästa kulturbloggen i Sverige. (Resumé 22/9 2005, SvD 22/9 2005)

Webbplatsen Bibfeeds samlar biblioteksbloggar från Danmark, Norge och Sverige. Förutom länkar till ca 60 biblioteksrelaterade bloggar redovisas intressanta nyheter löpande från dessa. (Informationsportalen.dk 14/7 1005)

2.11 Internetannonsering, e-handel, användning

Internet ökar mest på annonsmarknaden. Enligt IRM ökade medieköpen under andra kvartalet med 9 % till totalt 7.3 miljarder kr. Mest ökade Internet med 36 % och dess marknadsandel har nu ökat med 1.2 procentenheter jämfört med förra året, till 5.6 % (vilket på årsbasis innebär 1.6 miljarder kr), varav 10 % härrör från sökordsannonsering. (Resumé 29/8 2005, DN 28/9 2005, LK)

DN, GP och Sydsvenskan samlar sina jobbannonser; konkurrerar med Monster. Den nya webbplatsen heter Merajobb.se och är ett uttryck för den snabba ökningen av platsannonsering, särskilt i Stockholm. Projekledaren på Bonnier Dagstidningar säger att man "redan idag har mer trafik och annonser än Monster". (Resumé 24/8 2005, Dagens Media 24/8 2005)

Blocket köper webbplatsen Björn Bostadsbytare. Björn Bostadsbytare är en av de mest använda webbplatserna för bostadsbytesannonsering. (Resumé 5/10 2005)

Näthandeln ökar starkt - omsätter 8 miljarder kr i år. E-handeln ökade med 30 % under första halvåret i år. De andel av "distanshandeln" som sker via nätet var 40 %, vilket ska jämföras med 30 % 2004. De största distanshandelsföretagen är i tur och ordning Ellos, H&M/Rowells, Netonnet, Haléns, Home Entertainment, Yves Rocher (smink), Feur de Santé (smink). De största e-handelsaktörerna är Netonnet (omsatte över en miljard kr senaste 12 månaderna t o m juli; ökning på 30 % jämfört med motsvarande period förra året), Adlibris, Bokus, Inkclub, Onoff, Siba, Lensway, CDon, Giza. Mest köpta produkter är Hemelektronik, tv, video, telefoner, Skivor, Böcker, Resor, Bläckpatroner, Kontaktlinser, Banktjänster, Smink. Enligt Handelsns Utredningsinstituts vd kommer e-handels marknadsandel på 2 % att inom några år att växa till 5-10 %. (DN 15/8 2005, CS 5/10 2005) (Anm: Ett tecken i tiden är att Letsbuyit, Johan Stael von Holsteins gamla skapelse, har re-lanserats i Sverige efter att nyligen ha köpts av Ola Ahlvarsson, ägare till Torget.se. /LK)

Bredband har gått om modem - men det blev inte fler Internetanvändare. 47 % av svenskarna 15-74 år hade tillgång till bredband andra kvartalet 2005. 38 % nyttjade Internet via modem, jämfört med 50 % 2004. Enligt en rapport från PTS kan 1.8 miljoner hushåll få bredband om de vill, något som 1.2 miljoner nyttjade per den 1/1 2005. Antalet privatpersoner som nyttjar Internet tycks dock inte öka - det är modem användare som går över till bredband. Denna övergång har genererat större intäkter för operatörerna. 2001 härrörde den största intäkten från uppringt modem, nära 2.4 miljarder kr. 2004 kom den största intäkten från fast uppkoppling, drygt 5 miljarder kr. (Dagens Media 9/8 2005, CS 1/7 2005)

2.12 Tidskrifter

Allt fler nya tidskrifter. Under 2004 startades 118 tidskrifter (dvs en var tredje dag!), vilket är nästan 40 fler än 2003. En viktig orsak är att kostnaderna har sjunkit - för redaktion, utrustning, papper, tryck mm. Det här gynnar inte bara nykomlingarna. De etablerade affärstidningarna kan ha halverat sina kostnader. Men det var inte affärstidningarna som stod för de stora intäkterna 2004, som för tio år sedan. Nej, lönsammast var traditionella, lösnummerdrivna och bred tidskrifter - framför allt damtidningar. En annan skillnad är att för 10 år sedan var tidskrifterna annonsdrivna medan det idag åter är läsarna som finansierar branschen. (Resumé 18/8 2005)

Vinnova oroas över de stora nedskärningarna på Ny Teknik. Trots att tidningen går bra har E&T aviserat nedskärningar med 10 av 25 miljoner kr, vilket innebär att 14 tjänster rationaliseras bort. Det här har fått Per Eriksson, gd för Vinnova, att skriva ett brev till ägarförlaget E&Ts styrelse där han påtalar den förlust det innebär för spridningen av kunskap om teknik för den breda allmänheten detta kan leda till. (Dagens Media 18/8 2005)

E&T säljs till finska mediekoncernen Talentum. Förlaget Ekonomi & Teknik säljs av ägarna CF, ISF och Catella till Talentum för 142 miljoner kr. E&T, som bl a ger ut Affärsvärlden och Ny Teknik, genomför f n ett omfattande sparpaket (vilket bl a drabbat Ny Teknik, se ovan). (Resumé 6/10 2005)

Riksdag & Departement har fått ny chefredaktör. Det blev Nils Funcke, som de senaste fem åren varit kanslichef vid Föreningen Grävande Journalister, lärare vid JMK vid Stockholms universitet, mm. Hans första mål är att säkra tidskriftens upplaga för att på det sättet säkra dess självständiga ställning. Förr chefredaktören Roger Älmeberg avgick i våras i protest mot att ägarna dröjde med besked om tidskriftens framtid. (Resumé 19/9 2005, Riksdagen 21/9 2005)

Regeringen föreslår sänkt reklamskatt - för dagspress från 4 % till 3% och för tidskrifter från 11 % till 8 %. (Resumé 24/8 2005, DN 31/8 2005, Dagens Media 20/9 2005, CS 23/9 2005)

2.13 Diverse

Litteraturbanken.se digitaliserar svensk litteratur. Litteraturbanken är ett samarbetsprojekt mellan KB, Svenska Akademien och Språkbanken i Göteborg. Syftet är "att vara en fri kulturhistorisk och litterär resurs för forskning, undervisning och folkbildning". Arbetet går ut på att digitalisera, arkivera och göra "skönlitteratur och viktigare humaniora" fritt tillgänglig på webben. Målet är "att utveckla Litteraturbanken till en webbplats som rymmer det viktigaste inom svenska litteratur". F n ligger fokus på litteratur som är äldre än 70 år men projektet hoppas också att få med nyare litteratur. 2004-2005 har projektet drivits som ett pilotprojekt med 3 miljoner kr i stöd från Riksbankens jubileumsfond. Från och med 2006 kommer Svenska Akademien att gå in som finansiär i samarbete med KB och Språkbanken. Vid starten finns bara ett fåtal verk tillgängliga. Svenska Akademien har f ö i samarbete med bokförlaget Atlantis redan lagt upp 22 svenska klassiker för nedladdning på sin webbplats. (Litteraturbanken 2/10 2005, Realtid.se 17/8 2005, CS 9/9, 5/10 2005, SvD 1/10 2005, DN 26/9, 2/10 2005)

Högskolornas vetenskapliga publicering har kartlagts. Ett examensarbete från Biblioteks- och informationsvetenskap vid Lunds universitet, baserat på enkätsvar från 26 högskolebibliotek, visar att volymen e-publicerat material har ökat, särskilt forskningsrapporter. Förhållandevis få högskolor egenpublicerar vetenskapliga artiklar elektroniskt. Antalet OAI-kompatibla fulltextarkiv är 16, vilket är internationellt sett högt. Anmärkningsvärt få högskolor bedriver sin verksamhet kring vetenskaplig publicering utifrån uttalade policies eller verksamhetsmål. Avsättningen av personal till e-publiceringsarbete är liten och ojämn: några avsätter mer än 2 heltider men de flesta mindre än en halvtid. Författarna hävdar att en centralisering av e-publiceringen helt klart leder till effektivare publiceringsmöjligheter. En förklaring till högskolornas svårighet att sätta upp tydliga ramar för publiceringsverksamheten kan vara att Sverige saknar en nationellt antagen strategi för högskolans elektroniska informationsförsörjning. (KB 16/8 2005, Holmqvist & Johansson: Organiserad vetenskaplig elektronisk publicering vid universitet och högskolor i Sverige. Lund 2005)

Kulturarv via mobiltelefon. Historiska museet driver med stöd från Nordiska Ministerrådet projektet Nordic Handscape. Syftet är att undersöka och utveckla möjligheter att förmedla kulturarvet genom mobil telefoni. Ett exempel på framtida tjänst är en audioguide i mobilen på ett vikingatida gravfält eller tillgång till de kulturhistoriska databaserna var man än befinner sig. Hittillsvarande projekt är Ales stenar, Birka, Arns fotspår och Gamla Stan i mobilen. (www.nordichandscape.net) (CS 9/9 2005, Nordic Handscape 19/9 2005)

Detta material är i helhet och dess delar skyddat av upphovsrätt. Vidaredistribution, mångfaldigande eller återpublicering kräver skriftligt tillstånd från Svensk förening för informationsspecialister, Box 55580, 102 04 Stockholm. Telefon 08- 678 23 20, Fax 08-678 23 01, E-post kansliet@tls.se